

NAK LAP

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

2021. NOVEMBER
IX. ÉVFOLYAM

#11

Alapjaitól kell átgondolni a Farm to Fork stratégiát

13. oldal

**A NAK felhívására
lépett az Aldi**

12. oldal

**A kínai mézpancsolás és
amit tehetünk ellene**

22. oldal

**Átadták a Magyarok
Kenyere program
adományait**

30. oldal

**MEGBÍZHATÓ, PRÉMIUM MINŐSÉGBEN GYÁRTOTT MEZŐGAZDASÁGI
ESZKÖZEINKKEL VÁRJUK PARTNEREINKET!**

SILÓVILLA **4*1 MULTIFUNKCIONÁLIS KANALAK**
ZSÁKEMELŐ **FÓLIÁZOTT KÖRBÁLA MEGFOGÓ**
TRÁGYAVILLA **MAGASKIÖNTÉSŰ KANALAK**
BÁLARENDEZŐ **OLDALKIÖNTÉSŰ KANALAK**
EMELŐVILLA 3,6 - 6 t **HOSSZABBÍTOTT TOLÓLAP**
GABONAKANALAK 2 - 3,5 M³ **FÖLD - KAVICS KANALAK**

7400 KAPOSVÁR, JUTAI ÚT 37.

www.kaposatlas.hu

Tartalomjegyzék

MOZAIK

04 A kamara is csatlakozott a használt mobilokat újrahasznosító akcióhoz
Agrofoto 2021 – a mezőgazdaság csodái képekben
Elhunyt dr. Kovács József professor emeritus

RENDEZVÉNY

05 Csanádi Tamás: Szükségünk van az erős mezőgépiparra
06 Kiderült, ki főzi az ország legjobb pálinkáját
07 Bakonyi IZEK Veszprémben

VADGAZDÁLKODÁS

09 Erdei vadkár és vadkárrendezés – „Semmi sem állandó, csak a változás maga.”

PRECÍZIÓS GAZDASÁG

09 Okos gabonaszonda a megfelelő terményért
Agrárszektor Konferencia: kinek érdemes részt vennie?

ÉLELMISZERIPAR

10 Pozitív tendencia a hazai élelmiszertermékek forgalmában
12 A NAK felhívására az Aldi állandó kínálatában kizárólag magyar friss hús lesz

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA

13 Alapjaitól kell átgondolni a Farm to Fork stratégiát

TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

14 Hasznos tanácsok gyümölcsstermő növények őszi telepítéséhez
16 Az Európai Parlament megszavazta állásfoglalását a Termőföldtől az Asztalig stratégiáról

PÁLYÁZAT

18 Megjelent a vidéki turizmus fejlesztését célzó felhívás

KÜLÜGYEK

19 Aktív együttműködésben a Kárpát-medence magyar gazdaszervezetei

OKTATÁS

20 Pályaorientációs programokkal is népszerűsíti az agrárszakmát a NAK
Egymilliót költ a MATE a szarvasi képzőhelyére

MÉHÉSZET

22 A kínai mézpancsolás és amit tehetünk ellene

JOGSZABÁLY

24 Módosult a zöltség szaporítóanyagok előállításáról és
forgalomba hozataláról szóló rendelet
Közeleg a tagdíj megfizetésének határideje!

ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCS

26 Felmérték, hogyan vásárolnak zöltséget a magyarok
27 Jelentős a gyümölcstermékek külkereskedelmi egyenlegromlása

AGÁRKÁRENYHÍTÉS

28 Fontos információk a kárenyhítő juttatás iránti kérelem benyújtásához

MAGYAROK KENYERE

30 Átadták a Magyarok Kenyere program adományait

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA
IX. évfolyam, 11. szám

Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Györffy Balázs elnök

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113.

Zöld szám: +36 80 900 365 **E-mail:** ugyfelszolgalat@nak.hu

Portál: www.nak.hu **Kiadó:** Szuperinfó Magyarország Média Kiadói Kft.

Felelős kiadó: Heffler György és dr. Kovács Juliánna ügyvezető igazgatók

Tartalomfejlesztési igazgató: Forgács Bernadett **Főszerkesztő:** Dénes Zoltán

Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137

Fotók: NAK, Agrárminisztérium, Mediaworks, shutterstock.com

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12.

E-mail: naklap@maraton.hu **ISSN 2064-308X**

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért

a kiadó felelősséget nem vállal.

A Szuperinfó Magyarország Média Kiadói Kft. politikai hirdetéseket nem fogad be.

Egyetlen uniós centet se hagyjunk kihasználatlanul!

Hosszú küzdelem zárult le júniusban a Közös Agrárpolitikáról szóló politikai megállapodással. Komoly, eurómilliárdokat jelentő eredményeket tudtunk kiharcolni, sőt csökkenő források mellett is meg tudtuk őrizni a gazdák számára legfontosabb támogatásokat. Mégsem dőlhetünk azonban hátra, hiszen óriási kihívások tornyosulnak ismét az európai gazdák előtt – ezúttal a jól ismert brüsszeli lopakodó jogalkotásnak „hála”.

Az egész a 2019-es európai parlamenti választásokkal kezdődött. A nyugat-európai kommunista és zöldségpártok ugyanis jelentősen megerősödve, a korábbiól jóval több mandátumot szerezve zárták a két évvel ezelőtti EP-választásokat, fő hangadójukat, Frans Timmermanst pedig az Európai Bizottság alelnökévé választották. Timmermans hivatalos feladatátul egyébként az európai zöld megállapodás tető alá hozását jelölte ki, gyaníthatóan saját maga számára.

Villámcsapásként érte az európai gazdaságot a Timmermans által előterjesztett Green Deal ötlete. A képmutató módon „szántóföldtől az Asztalig” elnevezésű stratégia gyakorlatilag kiiktatná az európai „szántóföldet”, hiszen a termőföld jelentős részét kivonná a termelésből, alig tíz év alatt felére csökkentené a növényvédőszer-használatot, jelentősen visszavágná az egyébként is szűkös műtrágyapalettát és úgy mellékesen komoly ellenkampányt indítana a hús-fogyasztással szemben.

Nem véletlen, hogy az említett stratégia heves tiltakozást váltott ki a tagállamok szinte mindegyikében. Nyugati egyetemeken készítették hatástanulmányokat a negatív gazdasági hatásokról, a neves wageningeni és kiel egyetem például nem kevesebb mint 20%-os termelésbeli visszaesést vizionált, mindezt úgy, hogy a szigorítások csak az uniós területére vonatkoznának, a harmadik országokból pedig ellenőrizetlenül áramolhatna be az import.

Annak ellenére, hogy jelenleg semmilyen uniós jogszabály nem teszi kötelezővé a stratégia megvalósítását, az Európai Bizottság mégis megköveteli azt a tagállamoktól. Most látjuk igazán, most bújik ki a szög a zsákból: nem kötelező ugyan a szabály, de csakis azt a tervet fogadják el a tagállamoktól, amelyben visszaköszönnek a stratégia irreális zöldségdöntései. Mindezzel párhuzamosan szépen fokozatosan leépítik a DG AGRI-t is (az Európai Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatóságát), az egyetlen szövet, amellyel eddig szakmai vitát lehetett folytatni a brüsszeli döntéshozók közül.

Az már most látszik, hogy egyre nehezebb lesz érvényesíteni a mezőgazdaság érdekeit, hiszen a zöldlobbi éppen azokat, az európai gazdákat kiáltja ki a klímaváltozás fő bűnöseinek, akik egyébként is a világ legmagasabb élelmiszer-biztonsági előírásai mellett termelnek. Mi lehet a válaszuk? A határozott kiállás mellett, már most látjuk, hogy felértékelődik az információátadás jelentősége. A célunk az, hogy minden termelő teljesíteni tudja a sokszor életszerűtlen előírásokat, pont ezért, a kamarának és az érdekképviseleteknek minden információval el kell látniuk a gazdákat. Régóta hangsúlyozzuk, de most a bőrünkön is érezzük: az uniós forrásokat nem adják ingyen, de egyet biztosan ígérhetek, egyetlen uniós centet sem hagyunk kihasználatlanul!

Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke, a Magosz elnöke

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

A kamara is csatlakozott a használt mobilokat újrahasznosító akcióhoz

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara csatlakozott a „Passzold vissza, Tesó!” kampányhoz, amelynek keretében a kamara dolgozói és családtagjaik újrahasznosításra ajánlják fel használaton kívüli mobiltelefonjait. A NAK ezáltal globálisan is tenni kíván a fenntartható gazdaságért.

A „Passzold vissza, Tesó!” a Jane Goodall Intézet, az Afrikáért Alapítvány, a Védegylet és a KÖVET Egyesület közös kampánya. Célja, hogy a háztartásokban található használaton kívüli, adatmentes mobiltelefonokat, GPS-eket, táblagépeket összegyűjtse, ezzel is segítve a körforgásos gazdaság megvalósítását. A mobiltelefonok előállításához

szükséges több nyersanyag bányászata különböző állatfajok (pl.: gorillák, csimpánzok, bonobók) fennmaradását veszélyezteti. Mivel a használt készülékekből többek között 17-féle fémeket lehet visszanyerni – például: aranyat, ezüstöt, palládiumot, rezet és a mobiltelefonok előállításához szükséges koltán ércet –, az újrahasznosítás

növelésével ezen nyersanyagok bányászata a veszélyeztetett fajok élőhelyén csökkenthető.

A NAK a mintegy 400 ezer fős tagságának figyelmét is felhívja az akcióra, ők a lakóhelyükhöz legközelebb eső nyitott gyűjtőponton tudják leadni készülékeiket. A nyitott gyűjtőpontok listája a <https://www.janegoodall.hu/programjaink/passzold-vissza-teso-mobil-ujrahasznositas-weboldalon> található.

A kamara több területen is tesz a társadalmi felelősségvállalásért, mint például a Magyarok Kenyere program vagy a karácsonyi cipődoboz akció. A NAK „Passzold vissza, Tesó!” kampányhoz csatlakozásának célja, hogy a készülékek visszagyűjtésén keresztül is ráirányítsa a figyelmet a fenntartható

gazdaság, a környezetvédelem, valamint a társadalmi felelősségvállalás fontosságára.

• NAK

Elhunyt dr. Kovács József professor emeritus

Dr. Kovács József 1927-ben született Bácsborsódon, a Bácskában. Egész gyermekkorra a sertésnyésztés körül zajlott, szüleitől tanulta meg az állatok szeretetét, a velük való bánásmódot. 1946-ban érettségizett, majd a budapesti Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán szerzett

oklevelet 1956-ban – írja a nekrológiájában az agrortrend.hu. 1960-ban egyetemi doktorátust szerzett Budapesten, 1969-től a mezőgazdasági tudományok kandidátusa. 1953-ban került Keszthelyre, ahol sertésnyésztéssel kapcsolatos kutatásokkal kezdett foglalkozni. Megszervezte a fehérhússertés törzstenyésztet. A

keszthelyi állományból kikerült szaporítóanyag az ország egész területén elterjedt. 1956-ban megszervezte a sertésnyésztés körülmények vizsgálatokat a keszthelyi kísérleti gazdaságnak. 1969-től az Állattenyésztési Tanszék irányítására kapott megbízást a Keszthelyi Agrártudományi Egyetemen. E feladatát 29 évig látta el. Megszervezte a sertésnyésztés-szakmérnök képzést. Tudományos és oktatási munkája során mind a hazai, mind külföldi kapcsolatai kiterjedtek. A hazai mezőgazdaságot gazdagító produktív munkássága során számtalan elismerést kapott, többek között az Év Agrárembere díj életműdíját is.

Agrofotó 2021 – a mezőgazdaság csodái képekben

Ötödik alkalommal került sor az Agrofotó díj kiírására. Idén is több száz mezőgazdasággal kapcsolatos alkotás érkezett, amelyből 21-et választott ki a zsűri a hét kategóriában. A díjak átadására a hódmezővásárhelyi 28. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon került sor. Az Agrotrend Csoport nevében Hamvas Atanáz társ tulajdonos, a díj szervezője köszöntötte a kategória győzteseit. Ezt követően a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és Győrffy

Balázs, a díj fővédnöke nevében Zászlós Tibor, a kamara alelnöke is köszöntötte a jelenlévőket. Beszédében a mezőgazdaság csodáit emelte ki, a nevezett fotókat méltatva. A szakmai zsűriben kapott helyet Somodi Ferenc amatőr természetfotós, a Magyarország Legszebb Birtoka díj első nyertese, aki a díj-átadó során elemezte ki a győztes képeket. Az Agrofotó 2021-es pályázat fődíjasa Török János Bivalyok című alkotása lett.

Csanádi Tamás: Szükségünk van az erős mezőgépiparra

Nagyszámú közönség előtt és illusztris vendégekkel ünnepelte harmincadik évfordulóját a Mezőgépgyártók Országos Szövetsége.

A címben foglalt kijelentés a Mezőgépgyártók Országos Szövetségének (Megosz) elnökétől hangzott el, a szervezet alapításának 30. évfordulója alkalmából tartott ünnepi rendezvény megnyitó előadásán.

A nagyszámú közönség előtt Csanádi Tamást többek közt a magyar gyártmányokat tartalmazó intelligens digitális piactér kialakuló szolgáltatásairól és a hazai gépcsoportokat a nemzetközi színvonalhoz mérten ismertető kiadványsorozatról beszélt, amelyeket videobemutatókkal kiegészítve juttatnak majd el a termelőkhez. A Megosz ágazatfejlesztési koncepciója elsősorban az élelmiszer-gazdaságot célozza, együttműködve a termékpályában meghatározó szereplőkkel a kutatástól, vetőmag-előállításától az élelmiszer-termelésig. A mezőgép belpiac erősödése miatt fontosnak tartják, hogy Magyarországon a meghatározó kiállítások árképzésénél, illetve a hatósági engedélyezéseknél a hazai előállítású gépek előnyt élvezzenek a külföldi gyártmányokkal szemben.

Nagy István agrárminiszter kihangsúlyozta a gépesítési színvonal fontosságát a mezőgazdasági termelés versenyképességében, amelyet vissza is igazol a nagy termelői érdeklődés és részvétel a meghirdetett fejlesztési programokban, például a legutóbb, a digitalizációt, a precíziós megoldások alkalmazását segítő pályázat során is. A mezőgazdasági gépgyártás nagy hatással van az ipari és a mezőgazdasági technológiák fejlesztésére is. Az Irinyi Terv keretében a kormány határozatban támogatta a mezőgépgyártás fejlesztésének fontosságát, a közös célok hatékony megvalósításán jelenleg

az Agrárminisztérium és az Innovációs és Technológiai Minisztérium összehangoltan dolgozik.

Az ünnepség során Nagy István miniszteri elismerő oklevelet nyújtott át a Megosz részére annak kiemelkedő munkáját értékelve, valamint megtörtént a pandémia alatt aláírt és postai úton már elküldött stratégiai partnerségi megállapodás ünnepélyes átadása is.

Lepsényi István, az Innovációs és Technológiai Minisztérium miniszteri biztosa előadásában a hidrogén-technológia jelenlegi eredményeit mutatta be, meggyőző példákkal illusztrálva azt, hogy a technológia

nek során a hidrogén-előállítás és -felhasználás célszerű, körkörös folyamatát is ki lehet alakítani. A technológia térhódításának érdekében a Magyar Hidrogéntechnológiai Platform és a Mezőgépgyártók Országos Szövetsége között stratégiai megállapodás aláírására került sor.

Sokan tudják, hogy a hazai mezőgépipari cégek a termékeik 80 százalékát a külföldön értékesítik. Kevésbé közismert, hogy a Magyarországon gyártott gépek értéke csaknem megegyezik a hazai gépiacéval, csupán azokban az években nem igaz ez az állítás, amikor a gépkereskedelmet érintő támogatások nagyon magasak. Sok esetben a magyar gépgyártás, a térségben egyedülállóan, nettó exportőr.

A Magyarországon működő multinacionális cégek (pl. CLAAS, BPW, FLIEGL) többnyire a fejlesztéseket

lyeket az EU kiemelten támogat. A magyar gépek ár-érték aránya nagyon jó, számos termékvilágszínvonalú.

A magyar mezőgazdasági gépgyártás fejlesztésének elősegítése érdekében 18 gépgyár hozta létre 1991-ben a Mezőgépgyártók Országos Szövetségét, amelynek jelenleg közel 80 tagja van. A Megosz a maga eszközeivel résztvevője és támogatója az ipar és az élelmiszer-gazdaság fejlesztési programjainak, így növelve a tagvállalatai sikerességét. Az élelmiszer-gazdaság piactudatos technológiai fejlesztésében elengedhetetlen a hazai termelési körülményeket jobban figyelembe vevő magyar mezőgépgyártás támogatása, a hazai gépek piaci részesedésének növelése. Egy sikeres élelmiszer-gazdaságban komoly piaca van a mezőgépeknek, amelyből jó lenne,

ma már a gyakorlatban is használatban van, valamint kiemelte, hogy különösen nagy potenciál lát a technológiának a mezőgazdaság területén történő használatában, amely-

is hazánkban végzik, nem csupán gyártanak. A magyar tulajdonú gyárak döntő többsége kis- és középvállalkozás, és vidéken, olyan konvergenciaterületeken működnek, ame-

lyeken a külföldiek mellett a hazai gyártók is egyre nagyobb arányban tudnának részesedni, jelentősen gyarapítva a nemzetgazdaságot.

• NAK

Kiderült, ki főzi az ország legjobb pálinkáját

Ünnepélyes keretek közt zajlott a 2021. évi Országos Pálinka- és Törkölypálinka Verseny díjátadója.

A versenyre 33 főzde nevezett, több mint 300 tétellel. A bírálatra a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Nyíregyházán került sor, ami azért számít különleges helyszínnek, mert a régióból három eredetvédett pálinkánk is származik: a szabolcsi alma, szatmári szilva és újfahérvői meggypálinka. Előbbiek 2003, utóbbi 2014 óta áll uniós oltalom alatt. A minősítés 2021. szeptember 8–10. között zajlott, a tételeket 26 szakértő értékelt, először alapbírálaton, majd kategóriánként választottak champion díjat, majd ezek közül a legjobbat, ami viselheti 2021-ben az „ország pálinkája” kitüntető címet. Mihályi László elnök úr megköszönte a résztvevőknek, hogy ilyen nehéz időben is segítettek a hagyomány ápolását, és legszebb tételeiket küldték be a versenyre, ahogy dr. Nagy István miniszter úr is megköszönte a főzdeknek, hogy termékeikkel

megújították a magyar gasztronómiát.

A díjátadóra az Országház Felsőházi termében került sor, ahol a házelnök kiemelte, hogy „a magyaroknak az élet minden területén az értéket kell képviselniük az értéklenséggel szemben”. Dr. Kövér László a verseny fővédnökeként elmondta, hogy „a pálinkafőzés értékkel kell képviselniük az értéklenséggel szemben”. Dr. Kövér László a verseny fővédnökeként elmondta, hogy „a pálinkafőzés értékkel kell képviselniük az értéklenséggel szemben”. Dr. Kövér László a verseny fővédnökeként elmondta, hogy „a pálinkafőzés értékkel kell képviselniük az értéklenséggel szemben”.

Az Országos Pálinka- és Törkölypálinka Verseny legjobbját a Várda-Drink Zrt. Exclusive Jonathan

Almája lett, ezzel 2021-ben kiérdemelte az év legjobb pálinkájának járó díjat. A Magyarország 2021. évi legeredményesebb pálinkafőzdejének díjáért folyó versenyben III. helyezést ért el a Brill Pálinkaház, második lett az 1 Csepp Pálinka, a dobogó felső fokára pedig a Gong Pálinkaház állhatott fel. A tízezer palack feletti kategóriában a Bolyhos ágyas cigánymeggy győzedelmeskedett. Életműdíjjal Lakatos Márton, Papp Józsefet és Somogyi Józsefet tüntették ki. Ismerjük meg a díjazottakat:

A Lakatos család több mint 50 éve főzi kétszeres párlással, hagyományos technológiával a Madarasi Pálinkát, amelyből az első kereskedelmi tétel 2008 szeptemberében került palackba. A főzde biztos úton halad abban, hogy nemsokára együtt ünnepelhessük fennállásának 80. évfordulóját, munkásságukat számos díjjal és elismeréssel jutalmazták eddig is.

A Zsindelyes Alapítvány kuratóriumi elnöke, Papp József a magyar pálinka érdekében végzett kiemelkedő munkássága elismeréseként kapta meg az életműdíjat. A minőségi pálinka előállítására, palacko-

zására és forgalmazására az elsők között kapták meg az engedélyt hazánkban, így tevékenységüket már több mint 30 éve folytatják.

Somogyi József 1969-ben szerzett szakképesítést a Budapesti Borgazdasági Technikumban szeszlikőr tagozaton. Ezután Kecskeméten, a Magyar Likőripari Vállalat helyi üzemében, majd Kunfehértón, az ottani szeszüzemben volt alkalmazásban. Végül visszatért Kecskemétre, ahol a Budapesti Likőripari Vállalat műszaki igazgatóhelyetteseként tevékenykedett, nyugdíjazásáig a Zwack Kecskeméti Pálinkamanufaktúra gyárvezetőjeként dolgozott.

A rendezvényen dr. Nagy István agrárminiszter beszédében nemzeti italnak nevezte a pálinkát, amely „a gyümölcsök aromája mellett a vidék tudását is megőrzi, közösséget teremt, összetartó erőt képez”. Bár a hozzá kapcsolódó hagyományvilág rendkívül gazdag, véleménye szerint bizni kell abban, hogy a nemes ital története „nem lezárt könyv”, jövőjét a fogyasztók és a termelők együtt fogják alakítani.

• PETŐ KRISZTINA/NAK

Bakonyi ízek Veszprémben

A vásárok közvetlen találkozási lehetőséget biztosítanak termelő és vásárló között, ráadásul Veszprémben a térség termelőivel, kézműveseivel ismerkedhetek meg a VIII. Bakonyi Expo látogatói november 5–7. között.

A bakonyi ízek vásárának idén is a Veszprém Aréna és a létesítmény előtti tér adott otthont. Az expón kézműves termékek, kulturális és gyerekprogramok várták az érdeklődőket szombaton és vasárnap is. A rendezvény fő témája a vad, megjelentek a környékre jellemző vadételek, vadászattal kapcsolatos szokások és hagyományok, használati eszközök és dísz tárgyak is. A standok kínálatában többek között füstölt áruk, bor, pálinka, kézműves sajtok, csillikészítmények, lekvárok és szörpök, továbbá csipketojás és bőrműves termékek is megjelentek.

Nagy István agrárminiszter a megnyitón hangsúlyozta, a kiállítók

standjain szereplő termékek között nincs két egyforma, a portékákban generációkon átívelő hagyományok és tapasztalat összegződik. Hozzátette, a fogyasztók vásárlásukkal nemcsak egy terméket vesznek, hanem támogatják a magyar munkaerőt és gazdaságot, egy-egy család megélhetését. Nagy István arról is beszélt, az Agrárminisztérium egyik fő célkitűzése a piacok erősítése és alternatív vásárlási lehetőségek biztosítása. Megjegyezte, a legkisebb termelőket 15 ezer euró vissza nem térítendő támogatással segítik, a helyi önkormányzatoknak piacok létrehozására biztosítanak forrásokat.

Porga Gyula polgármester köszöntőjében arról beszélt, a rendezvény az elmúlt években Veszprém rangos eseményévé vált, és országosan is jelen-

tőssé nőtte ki magát. Győrffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke üdvözölte, hogy idén a vad

került a rendezvény fókuszába, mert a vadhús népszerűsítésére szükség van hazánkban, ugyanis fogyasztása alig fél kilogramm évente személyenként. Kiemelte, a magyar vidék és agrárium fejlesztésére korábban nem látott mennyiségű forrás áll rendelkezésre a következő években.

Ovádi Péter országgyűlési képviselő kiemelte, az expó – ahol számos minőségi termék jelenik meg – jó példa arra, milyen eredményei vannak város és vidék együttműködésének. Ugron Ákos Gábor, a Verga Zrt. vezérigazgatója arról beszélt, a rendezvényen a vadgazdálkodás és erdőgazdálkodás ökológiai rendszerét mutatják be a látogatóknak.

A rendezvényen több kategóriában díjazták a kiállítókat. Az élelmiszert előállítók között Volf Tibor, az italoknál a Pannon Mézbor Manufaktúra képviselője, a kézművesek között Pécsi Krisztina keramikus, míg az innovatív termékekkel az Ana Natúrkozmetikumok képviselője vehetett át díjat. A vásár nagydíját Miklós Tamás (Rosales) kapta, a különdíjat a Verga Zrt. érdemelte ki.

• MW

#AGRÁRPÁLYA MENŐ SZAKMÁK EGY MENŐ ÁGAZATBAN

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Digitális kampány az agrárszakképzés népszerűsítéséért!

Részletek:
www.nak.hu/szakmai-infok/szakkepzes

Erdei vadkár és vadkárrendezés – „Semmi sem állandó, csak a változás maga”

A vad természeti környezetünk és az erdei ökoszisztéma része, amelyre élete során hatással van. E hatás bizonyos vadsűrűség felett a normál erdőgazdálkodás akadályává válhat. Az újabb és újabb környezeti kihívások elé állított erdőgazdálkodók úgy érzik, hogy a még elviselhető vadlétszámot már évtizedek óta magunk mögött hagytuk.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara október 14-ei erdészeti tájékoztató fórumának témája az erdei vadkár, annak megelőzése, illetve érvényesítése volt. A téma időszerecsége vitathatatlan.

Erdő esetében ugyan mindenki magától értetődőnek tartja, hogy az erdei életközösség részeként a növényevő nagyvadfajok életvitele esetenként gazdasági kárral is járhat. De ezt is figyelembe véve különösen hangsúlyos jelzésként kell értékelni, hogy a fórum kerekasztal-beszélgetése során az erdőgazdálkodók egyöntetűen állást foglaltak az elmúlt évtizedekben hatványozottan megnövekedett erdei vadkárról való csökkentése mellett.

Az erdőfelújítási technológiának az ország legtöbb térségében már szinte a részévé vált az erdei vadkár megelőzése, függetlenül a felújítások mesterséges vagy természetes jellegétől. A vadkár nem csak terméskiesést jelent, hanem az erdőfelújítási időszak és költségek jelentős növekedését is. Ennek a mértékét előre nem lehet látni, ezért az erdőgazdálkodók elővigyázatosságból inkább beállalják a jelentős költséggel járó vadkár-megelőzést, s ennek leggyakoribb módját, a kerítésépítést, abban az esetben is, ha ahhoz a vadkár elmaradásának a másik közvetlen hasznónélvezője, a vadászatra jogosult nem vagy csak részlegesen járul hozzá. A vadkárelhárító kerítés ezzel nemcsak megdrágítja a gaz-

dálkodást, de akadályozza a vad mozgását, ami végeredményben tovább szűkíti a nagyvadállomány életterét is. Valóban nincs más megoldás?

Dr. Jánoska Ferenctől, a Soproni Egyetem felkért szakértőjétől megtudtuk, létezik az a vadsűrűség (kb. 1 szarvasegység/50 ha), ami mellett még valóban csupán tolerálható vadhatásról s nem vadkárról beszélhetünk. Ilyenkor persze mindig felmerül, hogy mennyi az annyi? S mennyire komoly az a vadlétszámbecslés, amelynek adatait a vadkilövési számok évről évre látványosan megcáfolják? Érdemes-e,

lehet-e egyáltalán becsülni a vadlétszámot?

Az erdészek javaslata ezért az, hogy ha az erdei vadterhelést, az erdei vadkár valóban hatékonyan csökkenteni szeretnénk, akkor a vadgazdálkodás és vadállomány-szabályozás során egy formalizált vadhatás-monitoring eredményét is figyelembe szükséges venni mind országosan, mind helyileg. E monitoring többek között a talajfelszín, a lágyszárú növényzet, a cserjeszint és az erdőszegély állapotából, valamint a természetes újulat mértékéből von le következtetést a vadlétszámra vonatkozólag. Egy, már a gyakorlatban is alkalmazott vadhatás-monitoring eljárásra kitűnő példát láthattunk, hallhattunk a rendezvény másik előadójától, dr. Kovács Gyulától, a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézetének munkatársától.

Egy széles körben alkalmazható, a vadhatás változásait is folyamatosan kimutató, egyszerű és az érdekelt felek által kölcsönösen elfogadott vadhatás-monitoring felvételezési módszertanán s eredményeinek visszacsatolásán még

bizonyára sokat kell majd dolgozni. Jó hír ugyanakkor, hogy tudomásunk, illetve várakozásunk szerint a 2023–2027. közötti időszak agrártámogatási rendszerének keretében mind a módszertani kutatásokra, mind pedig azok helyi kipróbálására lesz elegendő forrás, amit e kihívás mellé állíthatunk.

A résztvevők megerősítették tehát, hogy paradigmaváltásra van szükség az erdei vadhatás és vadállomány-szabályozás terén, de a téma, illetve probléma megközelítésében is változás szükséges. Egyik oldalról a vad számára nagyobb, minőségileg jobb életteret biztosító, az ökológiai az ökonómiaiól elkülönítő gazdálkodást kell folytatni. Másik oldalról pedig vállalni kell a párbeszédet s a konzekvenciákat, amelyek akár a jogszabályok, akár a vadgazdálkodási tervek, akár a vadászati haszonbérleti szerződések tartalmi elemeinek felülvizsgálatát is szükségessé tehetik. Mindkét oldalt segítheti egy konszenzusos eljárásrend alapján működő vadhatás-monitoring.

• SZALAI KÁROLY,
KOVÁCSSEVICS PÁL/NAK

Okos gabonaszonda a megfelelő terményért

A kamara által szeptemberben harmadik alkalommal elindított NAK TechLab inkubációs program egyik résztvevője a GrainMonitor. A startup egy mezőgazdaságot érintő problémára kínál megoldást: az okos gabonaszonda és applikáció önműködően végzi a gabona felügyeletét.

A tárolókban bekövetkező nedvesedéssel és melegedéssel a kezdetek kezdeté óta küzdenek a gazdák és a tárolók üzemeltetői. E téren a silós tárolás némi segítséget nyújt, hiszen a silók többnyire rendelkeznek hőmérőkábelekkel. Azonban a silós tárolás mellett jelentősebb a termény siktárolókban raktározása, amely esetén nehéz, gyakorlatilag lehetetlen fix mérőberendezések telepítése, így marad a „jól bevált” kézi hőmérőszondával történő mintavételezés. Ez a módszer viszont nem elég hatékony és pontatlan.

Erre az összetett problémára kínál megoldást a GrainMonitor platformja, amely egy gabonaszondából és egy applikációból áll. A megoldást szemes termény siktárolókban való tárolásakor alkalmazzák a termény felügyeletére. A szonda információi a GrainMonitor alkalmazásba kerülnek, ott kiértékelhetők, különféle formában megjeleníthetők, mindez hasznos információkkal szolgál a gabona állapotáról.

A fejlesztés több területre is alkalmazható, így például logisztikában, leginkább pedig a szemes termények keze-

lésénél, illetve tárolásánál van kiemelt jelentősége.

A GrainMonitor használatával a felügyelet automatikus, azaz kizárja az emberi tényezőt, illetve megbízhatóbb és precízebb felügyeletet adhat. A megoldás a prevenciót is erősíti: korábban észlelhető a káros elváltozás a gabonán,

így előbb meg lehet kezdeni a beavatkozást, döntést hozni, ami segít az anyagi veszteségek elkerülésében.

A megoldás bevezetése hosszú távon térül meg igazán, hiszen a több hónapon – akár éven – túlnyúló tárolásban kifejezetten nagy a kockázat, amelyet a GrainMonitorral minimalizálni lehet.

Agrárszektor Konferencia: kinek érdemes részt vennie?

Az agrárgazdaság minden szereplőjének fontos információkat nyújt az Agrárszektor Konferencia, amelyet december 9–10-én rendez meg Siófokon a Portfolio Csoport.

December 9–10-én rendez meg az idén a Portfolio Csoport az Agrárszektor Konferenciát, amely ma a hazai agrárium egyik legnagyobb agráreseményének számít. A rendezvénynek a siófoki Hotel Azúr szálloda és rendezvényközpont ad otthont.

Kinek lehet hasznos és miért?

Kis- és közepes gazdálkodóknak, östermelőknek, családi gazdálkodóknak: A konferencia egyedülálló módon nyújt átfogó képet az agrárium helyzetéről és jövőjéről.

Bemutatja, milyen támogatási és szabályozási változások várhatók, és ezek igénybevételéhez milyen új feltételeket kell teljesíteni.

Nagygazdálkodóknak, mezőgazdasági vállalatoknak: A vállalatvezetők tájékozódhatnak arról, mit jelenthet gazdálkodásuk számára az uniós agrárpolitika „zöld fordulata. A konferencia azzal is foglalkozik, hogy az agrárgazdaságban melyek lehetnek a perspektivikus befektetési területek, és milyen tényezőket érdemes figyelembe venni a fejlesztési döntésekhez.

Élelmiszeripari vállalatoknak:

A konferencia kiemelten fókuszál arra, hogy az élelmiszeripari vállalatok fejlesztése prioritást élvez a Közös Agrárpolitika új támogatásai között. Szó lesz arról, hogy az egyes iparágakban milyen korszerűsítésekre lenne szükség, illetve milyen előnyöket és kockázatokat kell mérlegelni a pályázatoknál.

Növénytermelőknél: A gazdálkodók információkat kaphatnak arról, mely okok játszanak közre a világgazdasági terményárrobbanásban, és milyen tendenciákra lehet számítani. Emellett a konferencia bemutatja a legfontosabb inputpiaci trendeket is, így a termelők képet kaphatnak arról, hogy gazdálkodásuk mennyire lehet eredményes.

Állattenyésztőknek: A konferencián megtudhatják, mennyire lesznek tartósak a magas takarmányárak, illetve születnek-e intézkedések a drasztikus áremelkedés kompenzálására. Emellett szó lesz a ketreces állattartás várható uniós betiltásának következményeiről is.

A Portfolio Csoport a konferenciárszűvelhez a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara tagjainak 50 százalékos jegyvásárlási kedvezményt biztosít. A jelentkezés feltételeiről a www.portfolio.hu weboldal konferencia menüpontjában lehet tájékozódni.

Pozitív tendencia a hazai élelmiszertermékek forgalmában

Az első féléves statisztikai adatok azt mutatják, hogy növekedett a hazai élelmiszerek aránya a fogyasztók kosarában, ami már a hatékonyságnövelő beruházások egyik hozadéka lehet.

Az elmúlt évek során a magyar élelmiszeripar teljesítményével kapcsolatosan sokszor került fel az, hogy az ágazat a legnagyobb csapást a hazai üzletek polcain szenvedte el. Szomorúan tapasztalhattuk, hogy az EU-csatlakozást követően évről évre szorult vissza a hazai előállítású termékek részesedése a fogyasztói kosarakban.

Az ágazat szakmai érdekképviseleti folyamatosan hívták fel a figyelmet erre a folyamatra, de gyakran hitetlenkedéssel szembe-sültek, hiszen megbízható adatgyűjtések a fogyasztói kosarakban található áruk földrajzi származására vonatkozóan nincsenek. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) az elmúlt évtizedben kétszer is felmérte a napi fogyasztásban meghatározó élelmiszer-kategóriák esetében a hazai termékek részesedését a legfontosabb kiskereskedelmi láncok polcain, és ennek eredményei alátámasztják a hazai termékek súlyának sajnálatos csökkenését.

A felmérés keretei között a Nébih munkatársai az üzletek polcképét vizsgálták, vagyis azt, hogy az adott termékkategóriákban kihe-lyezett áruk közül mekkora részesedéssel bírnak a magyar élelmiszeripar vállalkozásai által előállított termékek. Ez a felmérés rendkívül hasznos, mivel a polckép alapján megmutatja, hogy az adott üzletláncok miként pozicionálják a hazai termékeket, de a forgalomból való részesedésre vonatkozóan nem ad iránymutatást. Szakmai egyeztetéseken ugyan felmerültek különböző megoldási lehetőségek arra, hogy milyen módszerekkel

lehetne folyamatosan nyomon követni az egyes üzletláncok által értékesített termékek földrajzi eredetét, de azok bonyolultsága és költsége okán e megoldások alkalmazására nem került sor.

A hazai eredetű élelmiszerek forgalmi arányának változására ugyanakkor mégis következtethetünk két, a KSH által nyilvánosságra hozott adat alapján. A statisztikai hivatal folyamatosan figyelemmel kíséri az élelmiszer-kiskereskedelmi forgalom alakulását, és publikálja annak változását. Az élelmiszer- és élelmiszer-jellegű üzletek érté-

kesítésének naptárhatástól megtisztított volumenindexe megmutatja, hogy az előző évhez képest milyen mértékben változott ezen üzletek forgalma. A KSH szintén folyamatosan nyilvánosságra hozza az élelmiszeripar teljesítményének, így a belföldi értékesítésének volumenindexét is. Ez a szám tehát arról ad képet, hogy milyen

mértékben változik az ágazat szereplőinek hazai vállalkozások felé való értékesítése.

A fenti két adat, vagyis az élelmiszer-kiskereskedelem forgalmának változása és az élelmiszeripar belföldi értékesítésének változása egymás mellé helyezhető és összehasonlítható. Tisztában kell lennünk ugyanakkor azzal, hogy mindkét adat hordoz magában olyan elemet, ami torzítja a pontos képet. Az élelmiszer-kiskereskedelemmel foglalkozó üzletek is értékesítenek nem élelmiszer jellegű termékeket, ami megjelenik a forgalomban, illetve az élelmiszeripar szereplői sem csak a kiskereskedelem szereplői felé értékesítenek. Ugyanakkor az élelmiszeripar kiskereskedelem felé való értékesítésének aránya a teljes iparági értékesítésből éppúgy nem változik szignifikánsan egyik évről a másikra, mint az élelmiszerek aránya az ilyen jellegű ter-

mékek forgalmával foglalkozó kiskereskedelmi egységekben. Ebből kiindulva a forgalomváltozások tendenciája mégis iránymutató.

Amennyiben az élelmiszer-kiskereskedelemmel foglalkozó cégek forgalma nagyobb mértékben növekszik, mint a magyar élelmiszeripar szereplőinek értékesítése, az nagy valószínűséggel azt jelenti,

hogy nagyobb lett az importtermékek részesedése a fogyasztók kosarában. Ha viszont az ipar belföldi értékesítése nőtt nagyobb mértékben, mint a kiskereskedői forgalom, akkor azt a következtetést vonhatjuk le, hogy arányaiban több magyar élelmiszer került a vásárlók kosarába.

Az elmúlt évtizedben sajnos egy év (2018) kivételével mindig az volt a helyzet, hogy az élelmiszer-kiskereskedelmi forgalom növekedésének mértéke meghaladta az iparág szereplőinek belföldi értékesítését. Ez azt jelenti, hogy 2018 kivételével az importált termékek aránya növekedett az élelmiszer-fogyasztásban.

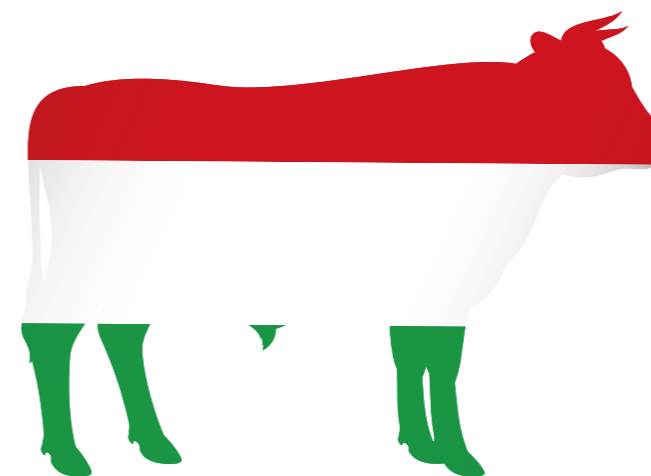
Az idén viszont az első féléves adatok némi optimizmusra adnak lehetőséget. Az élelmiszer és élelmiszer jellegű üzletek értékesítésének naptárhatástól megtisztított volumenindexe 1,5 százalékos növekedést mutat, miközben az élelmiszeripar belföldi értékesítése 5 százalékos meghaladó mértékben növekedett. Az előzőekben leírt összefüggés alapján tehát azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az idén a fogyasztók kosarában növekedett a hazai eredetű termékek aránya.

Ha a tendencia kitart az év végéig, akkor 2018 után ismét egy olyan évet zárhatunk, amikor a magyar élelmiszeripar némileg növelni tudja a termékei részesedését a fogyasztásban.

Szeretném hinni, hogy az ágazatban beindult beruházási, fejlesztési folyamatok eredményeként javuló versenyképesség, valamint a kormányzati intézmények, az élelmiszeripar és a kiskereskedelem szereplőinek közös fogyasztói tájékoztatási és edukációs erőfeszítései meghozták eredményüket és ellen-tétben az elmúlt másfél évtizeddel, a hazai termékek arány tartósan növekedni fog a magyar fogyasztók kosarában.

• ÉDER TAMÁS/NAK

NAK: „a friss hús legyen magyar az áruházakban!”

Akik csatlakoztak:

1. ALDI

2. ?

3. ?

Köszönjük az
ALDI-NAK!

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

*A Hazait, szeretettel - 100% friss és magyar hús kijelentés az ALDI által forgalmazott friss húsközül azon termékekre vonatkozik, amelyek az állandó áruészlet részét képezik. Az ALDI állandó kínálatában található valamennyi friss hús termék 100%-ban magyar alapanyagokból és magyar beszállítópartnerektől származik. Állandó kínálat alatt azokat a termékeket értjük, melyek az ALDI-üzletekben a vásárlók számára folyamatosan elérhetőek, vagyis nem időszakosan, szezonálisan vagy a készlet erejéig meghirdetett termékek. Friss húsközül a hűtőpultokban található, nyers, feldolgozatlan hústermékek tartoznak, melyek ezen az oldalon találhatóak: www.aldi.hu/hu/hazait-szeretettel/friss-huskinalatunk/

A NAK felhívására az Aldi állandó kínálatában kizárólag magyar friss hús lesz

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) 2021. szeptember 7-én közleményben hívta fel a figyelmet arra, hogy egy meghatározó német kiskereskedelmi csoport németországi üzleteiben 2022 nyaráig 95 százalékra növelné a teljes mértékben német eredetű friss sertéshús arányát. Györffy Balázs, a NAK elnöke hasonló lépést szorgalmazott a Magyarországon működő áruházláncoknál is, amelynek hatására 2021. október 18-án az ALDI elsőként lett a példa hazai követője.

2004-ben, az európai uniós közös piachoz való csatlakozással elhárultak az adminisztratív akadályok és a más tagországokból – az ottani túlkínálat miatt sokszor dömpingáron – érkező húsok beözönlésével egyre kevesebb hazai húst árusítanak az áruházak.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara e kedvezőtlen helyzetet figyelemmel kísérve régóta és folyamatosan törekszik a hazai termelők szempontjából hátrányos trend megváltoztatására, a pozitív nemzetközi példák meghonosítására. Mint arról már a NAK is beszámolt, egy meghatározó német kiskereskedelmi csoport közelmúltban nyilvánosságra hozott bejelentése nyomán németországi üzleteiben 2022 nyaráig friss sertéshús kínálatának 95%-a német eredetű lesz,

ráadásul a hizlalás, vágás és feldolgozás összes lépésének is az országban kell megtörténnie. Ezzel

egyidejűleg a konzern a sertéstartóknak fizetendő garantált minimumárat is megemelné.

A Magyarországon működő kiskereskedelmi áruházláncok hasonló lépése nemcsak a magyar sertéságazatot és húspart erősítene, de a hazai szigorú állategészségügyi és higiéniai szabályozások, illetve a rendszeres hatósági ellenőrzések révén a fogyasztók számára is nagyobb biztonságot, valamint a kiemelkedően jó minőségű hazai gabonára alapozott takarmányozás okán magasabb érzékszervi minőséget is garantálhat.

Mindezek ismeretében nagy horderejű az ALDI Magyarország bejelentése, miszerint az ALDI hazai üzleteinek állandó kínálatában – vagyis azon termékek esetében, amelyek az ALDI-üzletekben a vásárlók számára folyamatosan elérhetőek – valamennyi friss hústermék (www.aldi.hu/hu/haza-it-szeretettel/friss-huskinalatunk/) 100%-ban magyar alapanyagokból és magyar beszállítópartnerektől származik majd, a rövidesen, kifizető rendszerben elinduló átállást követően.

A NAK a hazai termelők és fogyasztók érdekeinek képviselete és a magyar élelmiszer-gazdaság védelmében tett folyamatos erőfeszítései részeként újra felvetette a témát az összes jelentősebb kereskedelmi láncnál, ezen tárgyalások folyamatban vannak.

Alapjaitól kell átgondolni a Farm to Fork stratégiát

Újabb tanulmány – a Wageningeni Egyetem és Kutatási Központé (WUR) – erősíti meg, hogy az Európai Bizottság „Termőföldtől az asztalig” kiemelt stratégiája milyen súlyos következményekkel járhat az uniós élelmiszer-termelésre, a gazdaságokra és a vidékre nézve. A termelést korlátozná az EU, sok gazdát tönkretennének, és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás sem csökkenne – mindez ellen továbbra is határozottan tiltakozik a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a szakmai szervezetek.

A WUR tanulmánya szerint a célkitűzések kumulatív hatására a termelés átlagosan 10–20 százalékkal csökkenne, egyes növénykultúráknál akár 30 százalékkal. A WUR egy további szakpolitikai tanulmánya megerősíti a szarvasmarha-, sertés- és tejtermelés általános csökkenését, ami az uniós fogyasztók számára jelentős áremelkedést okozna, ugyanakkor a mezőgazdasági termelők jövedelme csökkenne.

Az Európai Bizottság 2020 májusában terjesztette elő – hatástanulmány nélkül – a „Termőföldtől az Asztalig” stratégiát, amely az Európai Zöld Megállapodás egyik fő intézkedése. A klímasemlegesség 2050-ig megvalósítását célzó stratégia a növényvédőszer-használatot 50 százalékkal, a műtrágyahasználatot 20 százalékkal csökkentené 2030-ig. Az antibiotikumok terén szintén 50 százalékos vágást irányoz elő, az ökológiai gazdálkodással érintett területek arányát pedig 8-ról legalább 25 százalékra emelné. Több mint egy évvel azután, hogy a Bizottság elindította stratégiáját, még mindig hiányzik az azt alátámasztó hivatalos hatástanulmány. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és számos szakmai szervezet már korábban is jelezte, hogy az elemzések elvégzése nélkül készült stratégiák elfogadhatatlanok. Ugyanis – alaptalanul – olyan súlyos terheket rónának az agrár- és élelmiszergazdaság

szereplőire, hogy közülük sokan felhagynának a tevékenységükkel. Mindeközben a szabadkereskedelmi egyezmények révén a harmadik országokból beérkező termékek még a jelenlegi szabályozásoknak sem felelnek meg.

Az USA Mezőgazdasági Minisztériuma (USDA), az EU Bizottság Közös Kutatóközpontjának jelentése (JRC), a Kieleti Egyetem, valamint – legújabbként – a WUR által készített tanulmányok mind arra a következtetésre jutottak, hogy a

Farm to Fork stratégia számos kardinális hiányosságot tartalmaz. A tanulmányok teljes mértékben igazolják az agrárszakmát képviselő COPA és tagszervezetei által az EU döntéshozók felé eddig adott véleményeket, jelzéseket, figyelmeztetéseket. A JRC jelentése azt jósolja, hogy az európai mezőgazdaságból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás tervezetben 40–60%-os csökkenése a termelés harmadik országokba kiszervezéséhez vezet, beleértve a károsanyag-kibocsátás

allokálását is. Ráadásul ez a jelentés már idén januárban a Bizottság rendelkezésére állt, annak publikálását – vélhetően politikai okokból – a nyárig halogatta. Az Európai Parlament Comagri Bizottságának október 11-i ülésén a képviselők számon is kérték ezt, de nem kaptak érdemi választ. A Kieleti Egyetem tanulmánya azt vetíti előre, hogy bizonyos szektorokban Európa a világ vezető élelmiszer-exportőréből nettó importőrré válhat. Továbbá megállapítja, hogy az F2F stratégia nem hatékony az éghajlatváltozás ellen. Az USDA tanulmánya egyenesen arra a következtetésre jutott, hogy a meghatározott célok 22 millió ember számára az élelmiszerellátás bizonytalanságához vezethetnek.

Vajon miért nem veszi figyelembe és miért titkolja el az Európai Bizottság a rendelkezésre álló adatokat, tudományos eredményeket? A tanulmányok eredetét nélkül kimondják: az F2F megvalósítása esetén Európa mezőgazdasági termelése csökken, egyes területeken és egyes ágazatok, termékek esetében veszélyes mértékben. Az agrárium szereplői elengedhetetlenek tartják a teljes körű hatásvizsgálatot és annak közös kiértékelését!

• NAK

Hasznos tanácsok gyümölcstermő növények őszi telepítéséhez

A gyümölcsfaiskolákban elkezdődött a csemetek, oltványok, cserjék kitermelése, így ettől az időszaktól kezdve számíthatunk ültetési alapanyagra. Jellemzően a természetes lombhullás bekövetkezte után kezdődik a kitermelés, amelyre nagyon rövid idő áll rendelkezésre, mert a fagyok kezdetéig a kitermelt növényanyagot még el is kell ültetni. Néhány hasznos tanáccsal szeretnénk szolgálni és a figyelmet felhívni a gazdálkodóknak, hogy az őszi telepítés minél eredményesebb legyen.

Célszerű minél hamarabb elkezdenni és befejezni az ültetést, hogy az elültetésre került növényeknél a begyökeresedés az elültetés után elinduljon, ami az eredés szempontjából fontos tényező. Az őszi ültetés ideje a lombhullástól a fagyokig terjedő időszakra korlátozódik, fagyos időben és talajban mindenképpen kerüljük az ültetést.

Konténeres gyümölcstermő növény, amely burkolt gyökérzetű, elvileg bármikor ültethető, de ez csak elvileg igaz, a gyakorlat azt mutatja, hogy ez esetben is biztosítsunk a növény számára elegendő időt, hogy még a fagyokig a talajban a begyökeresedés megindulhasson. Ellenkező esetben csökkented a túlélési esélyeit.

resedés megindulhasson. Ellenkező esetben csökkented a túlélési esélyeit.

Döntőenszabadyökerű növények kerülnek kitermelésre gyümölcsfaiskolákból, amely növényanyag fokozottan érzékeny az ültetésre. A kitermeléssel párhuzamosan a faiskolákba a növényeket folyamatosan a verelőbe viszik, ami tulajdonképpen a gyökerek légmentesen földdel vagy egyéb közeggel való takarását jelenti, így megakadályozva a gyökérszárítást, illetve a növények kiszáradását.

Általánosságban elmondható, hogy valamennyi gyümölcsfajunk őszi és tavasszal is ültethető,

azonban, ha a szakmai oldalról, a növény szempontjából vesszük figyelembe, akkor már közel sem ennyire egyszerű. Az ültetés időpontja a növényéleti sajátosságok alapján attól függ, hogy az adott faj mennyire érzékeny az ültetést okozó stresszre, illetve, hogy mikor indul meg az új gyökérkezdemények (hajszálgökök) fejlődése. A fás gyümölcsfajok közül a csonthéjasok és a fatermetű héjasok őszi gyökérképződése nagyon vonatott, ami, ha kedvezőtlen tényezőkkel (hideg, száraz talaj, sérülések stb.) párosul, akkor még inkább felerősödik. A jelenség genetikailag kódolt, amely bonyolult bioké-

miai folyamatoknak tulajdonítható. Erre itt most nem térünk ki. Annak ellenére, hogy a talajban elegendő nedvesség van, fiziológiai kiszáradás lép fel, mert a növények nem vagy csak nagyon kevés új hajszálgököket fejlesztenek, ezért vizet nem tudnak a talajból felvenni és így a növények tavaszra jellemzően kiszáradhatnak. A téli fiziológiai kiszáradásra az őszi ültetett mandula, őszibarack, kajszidió és a gesztenye a legérzékenyebbek, ezért ezen fajokat ajánlott tavasszal ültetni. Az almatermésűeknél, bogysoknál (kivéve a szamóca, amelyet tavasszal vagy nyár végén ültetünk, frígó vagy leveles palántaként) az őszi telepítés a kedvezőbb. A berkenyét és a bodzát is gyakorlati megfigyelések alapján érdemesebb őszi telepíteni. A több évig konténerben tartott növények ültetését kerüljük minden esetben, mert a konténerben körbefutó és egymást folytató gyökerek és az előrepedett gyökérzet miatt, amely felszívó gyökereket alig tartalmaz, gyakran nagyobb kockázatot jelent, mint a szabadgyökerű ültetés.

A faiskolából elszállítva a növények gyökérzetét benedvesítés

után lehetőleg műanyag fóliába csomagoljuk a kiszáradás végett, bármilyen rövid távolságra is szállítsuk. A megérkezés után érdemes a gyökerek metszlapját éles, fertőtlenített metszőollóval (pl: alkohol, hypo) és minden oltvány, csemete után fertőtleníteni a fertőzések végett, minimálisan utánvágni, és a kitermeléskor sérült gyökérrészeket az egészséges részig visszavágni. A vízszavágás után ajánlott 1 napra tiszta vízbe állítani a gyökereket, hogy az esetleges vízvesztésüket pótolni tudják. A felszívás után azonnal verméljük el az ültetési anyagot, lehetőleg nedves homokba vagy morzsálékos talajba légmentesen tömörítve, majd alaposan öntözzük be a vermelt növényeket. Figyeljünk arra, hogy a vermélőből szakaszosan vegyük ki a növényeket és a lehető legrövidebb idő alatt ültessük el, a kiszáradás elkerülése végett. A szakszerű ültetésre mindenkor figyeljünk és tartassuk is be, mert ez is döntő mozzanat az ültetésben.

Az ültetésnél célszerű ültetőléceket használni, amellyel a tőhely és az ültetési mélység pontosan tartatható. Az ültetőgödörbe célszerű starter és burkolt szemcséjű, 12–14 hónapos tartalmú, folyamatos feltáródású, foszfor túlsúlyos műtrágyát helyezni a gyökér-

zet környezetébe, 1–2 dkg talajfertőtlenítő szerrel. Szerves istállótrágya is helyezhető az ültetőgödörbe, azonban kellően érett legyen, gyökérgátrétegtől mentes, és közvetlenül a szabadgyökérzetet ne érintkezzen. Az ültetés után a gyökérnyak (szemzési hely) egyvonalba legyen a talajjal, a gyökéres dugványokat mélyebben ültetjük a jobb bokrosodás és a későbbi tőhajtások, tősarjak megújulása végett, ugyanígy a magasban szemzett oltványokat is, az alany

nagyobb gyökértömegének növelése érdekében. A szemzési hely azonban mindig legyen a föld felett, mert csak így tudja kedvező hatását kifejteni az oltvány. Ügyeljünk arra is, hogy a szemzési hely az uralkodó széliránnyal szemben álljon, ezzel elkerülve a nemes, illetve a fejlődő hajtás kitörését. A gyökerekhez került földet folyamatosan tömörítsük, légmentesen, majd alaposan öntözzük be és kupacoljuk fel tavaszig. Őszi telepítés esetén mindenkor érdemes törzsvédőt kihelyezni az oltványokra a vadkár, de az esetleges mechanikai sérülések ellen is. Szaghatáson alapuló vadriasztók is jó hatásúak, akár a fára, csemetére vagy kerítésre helyezve. Időnként azonban cseréljük, mert a hatását elveszíti.

Vegyük azt is figyelembe, hogy a fiatal oltványok télen is folyamatosan párologtatnak és kevés a felszívó gyökérzet, így amennyiben száraz a talaj, csapadék- és fagymentes a tél, úgy a tél folyamán is élettani okokból szükséges lehet két-három alkalommal öntözni. Sajnos az utóbbi években egyre inkább ilyenek a telek. Csak

ellenőrzött, hivatalos faiskolából vásároljunk gyümölcstermő növényeket, ahol az egészséges szaporítóanyag és a fajtaazonosság biztosított. Az ültetni kívánt gyümölcsfajta termékenyülési viszonyairól mindig tájékozódjunk, és amennyiben nem öntermékeny a fajta, úgy megfelelő pollenadó fajtát is kell ültetnünk, ami a kiválasztott fajtánkkal egy időben virágozik. Ebben a faiskolák készséggel segítenek.

Biztatunk minden gazdálkodót, hogy bátran ültessenek gyümölcstermő növényeket, amelyek a hazai klímánkon különleges beltartalmi értékeket produkálnak, és a saját gyümölcsnek nincs párja. De vegyük azt is figyelembe, hogy a faiskolai ültetési anyagok előállítására 2–3 (4) évet is igénybe vesz a fajta, technológiától függően, ezért megfelelő gondossággal, precizitással ültessük a növényeket, hogy sok-sok éven át örömeinket lelhessük bennük. Ehhez kívántunk a legfontosabb tudnivalókkal szolgálni. Eredményes ültetést kívánunk minden telepítőnek.

• KOMMA LÁSZLÓ/NAK

Az Európai Parlament megszavazta állásfoglalását a Termőföldtől az Asztalig stratégiáról

Az Európai Parlament (EP) október 19-én fogadta el a Termőföldtől az Asztalig stratégiáról szóló jelentését, zöld utat adva ezzel a stratégiában foglalt célkitűzések eléréséhez szükséges jogszabályalkotási munka megkezdéséhez. A szavazást követően az európai élelmiszerlánc szereplőit képviselő főbb szervezetek egy közös nyilatkozatban reagáltak az elfogadott állásfoglalásra és a stratégiát érintő hiányosságokra.

2021. október 18–19-én Strasbourgban tartotta az Európai Parlament azt a plenáris ülést, amelynek napirendjén a Termőföldtől az Asztalig (F2F) stratégiáról szóló közös mezőgazdasági (COMAGRI) és környezetvédelmi (COMENVI) szakbizottsági jelentés szerepelt. Az említett állásfoglalás 452 igen, 170 nem szavazattal és 76 tartózkodással végül elfogadásra került, ezzel megkezdődhet az agrár-élelmiszeripart érintő célkitűzések eléréséhez szükséges jogszabályok megalkotása. A stratégiára vonatkozó ajánlások között szerepel például az élelmiszerek kötelező uniós frontoldali tápértékjelölése és a túlzott hús, az erősen feldolgozott, valamint a magas só-, cukor- és zsírtartalmú ételek fogyasztására irányuló intézkedések is. Az EP a növényvédő szerek használatának csökkentését illetően jogi kötéssel rendelkező célértékeket szeretne foganatosítani, amelyeket a tagállamok a nemzeti KAP stratégiai terveik végrehajtásával érnének el. Az állatjóléti előírásokat tovább szí-

gorítaná és fokozatosan vetne véget a ketreces tartásnak az Európai Unióban, a nem uniós állati eredetű termékek behozatalát pedig az uniós előírások betartásához kötnék. Emellett javasolják egy harmonizált állatjóléti védjegy létrehozását is. Az EP-képviselők kitértek még a EU–Mercosur megállapodásra is, és megerősítették, hogy jelen formájában továbbra sem

támogatják annak ratifikációját, mivel az egyezmény nem biztosítja a biológiai sokféleség védelmét és nem nyújt garanciákat a mezőgazdasági előírásokat illetően. A plenáris ülésen egyúttal több frakció jelezte elégedetlenségét a F2F stratégia lehetséges hatásairól szóló Közös Kutatóközpont (JRC) által készített tanulmányának késői nyilvánosságra hozatala, valamint a Bizottság által ígért kumulatív hatástanulmány hiánya miatt.

Ezt követően a főbb európai agrár-élelmiszeripari szervezetek – köztük a Copa-Cogeca – is egy közös nyilatkozatban fejezték ki véleményüket a Termőföldtől az Asztalig stratégiát érintő EP-állásfoglalás elfogadása okán. Az élelmiszerlánc szereplői nem vitatják a stratégia fő célját, miszerint szükséges átvinni egy fenntarthatóbb európai élelmiszerrendszerre, de a stratégia továbbra sem enged tisztánlátást a jövőt érintő lehetséges hatások tekintetében. Az aláírók továbbra is konkrét javaslatokat várnak a

Bizottságtól, különös tekintettel a szén-dioxid-kibocsátás áthelyezésére, az európai élelmiszerrendszer stratégiai autonómiájára és a fogyasztói árakra. Mindemellett üdvözölték az EP azon kérését, hogy a Bizottság ígéretének megfelelően készítse el a kapcsolódó kumulatív hatástanulmányt, amelyhez az általuk nemrég publikált áttekintés egy megfelelő alapot jelent.

A Termőföldtől az Asztalig stratégia által kijelölt irány tehát több kérdést is felvet a Közös Agrárpolitika jövőjével kapcsolatban. Egyrészt, hogy a megszavazott jelentéssel pontosan milyen, az agrár-élelmiszeripart érintő jogi kötéssel bíró uniós szabályozások várhatók a későbbiekben, illetve hogy konkrétan mit jelent ez majd a tagállamok számára a nemzeti KAP stratégiai tervekben foglalt beavatkozások Bizottság általi – elsősorban környezet- és éghajlatvédelmi szempontú – értékelésekor.

• HORVÁTH DÓRA/NAK

Velünk a SIKER stresszben is garantált!

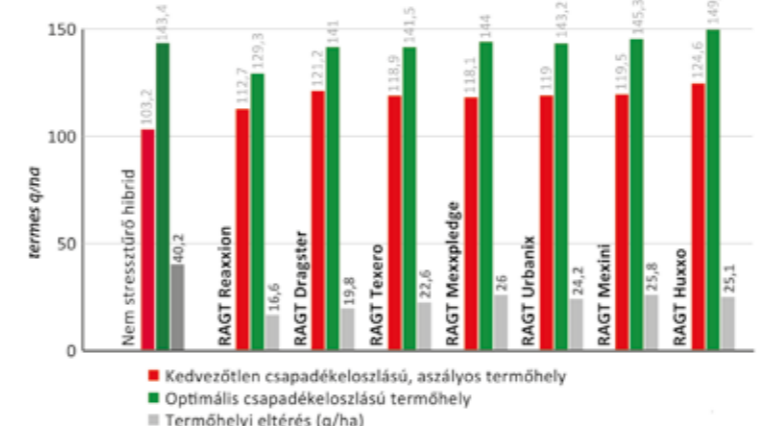
Többet és jobbat termeszteni – ez a kihívás áll mezőgazdaságunk előtt

Az évek múltával a kukoricakultúra szárazabb nyarrakkal és szigorúbb szabályozási korlátokkal (víz-gazdálkodás, tápanyag-utánpótlás stb.) néz szembe. Kutatóink ebben a környezetben igyekeznek megfelelő fajtákkal előállni, hatékonyabb fajták kifejlesztésével.

A stressztűrő H₂O kukorica hibridek genetikai hátterüknek köszönhetően hatékonyan veszik fel a versenyt vízhiányos állapotú adottságokkal szemben. A stressztűrő termékjelölést csak azon kukorica hibridek kaphatják meg, amelyek több évi vizsgálat után bizonyítják alkalmaságukat a korlátos feltételekhez, továbbá versenyképesek a normál és optimális körülmények között is.

Jelenleg az RAGT portfóliójában több, mint a fele stressztűrő kukorica hibridből áll. Ezek stabilitása már több éve bizonyított a kísérleteinkben. Átlagosan elmondható, hogy a nem stressztűrő hibridek esetében a gyenge adottságú területek számos kockázatot rejtnek magukban, amelyek változó mértékben kihatást gyakorolnak a hibrid teljesítményére.

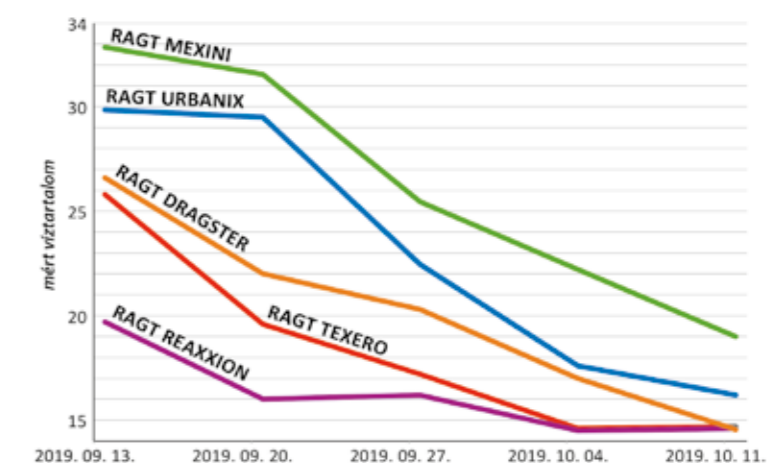
1. ábra: 2018–2020. fejlesztői kísérletek termőhelyi adottságokból eredő eltérés (q/ha)

Az utóbbi három év kísérleteinek tapasztalatai alapján (1. ábra) az új intenzív helyekre nemesített nagy termőképességű hibrideknél az átlagos terméskülönbségek a stressztűrő genetikával szemben 15,1–23,6 q/ha-os terméskülönbséget mutatnak a gyenge és optimális csapadékeloszlású termőhelyek összehasonlításában. Ez markáns különbséget jelent, amelyet a sikeres gazdálkodás és nyereséges termelés érdekében nem hagyhatunk figyelmen kívül.

Eppen ezért javasoljuk az RAGT Vetőmag Kft. legújabb generációs stressztűrő hibrid palettáját, amelyben a koraitól egészen a késői érésű csoportig megtalálhatók hibridek. Az egyik legkésőbbi anyagunk az **RAGT MEXXPLEDGE**, robusztus küllemű FAO 520-as érésű csoportú szemes kukorica. FAO-ban nem messze áll tőle a tavalyi évben nagy termésével berobbanó **RAGT HUXXO** FAO 490-es szemes hasznosítású hibrid, amely közepes növénymagasságával, narancssárgás hosszú, akár 18 sor/46 szemes csöveivel az egyik legnagyobb terméspotenciálú hibridnek mutatkozik. Mindemelett az elmúlt 2 év mesterségesen fertőzött toxikológiai vizsgálatában magasan az ellenálló hibridek felett teljesített *Fusarium graminearum*, *Fusarium verticillioides*, *Aspergillus*

flavus fajokkal szemben. Napjaink két zászlóshajója az **RAGT MEXINI** FAO 480-as, az **RAGT URBANIX** FAO 450-es, valamint az **RAGT NOEMIXX** FAO 410-es hibridek szintén magas fokú stressztűrő és páratlan termésstabilitásuk következtében vártak ismerté. Aszályal szembeni toleranciájuk kiemelkedő. Középmagas növénymagasságú és kiváló termőképességű generatív hibridek. Az **RAGT MEXINI** nagy előnye a viaszos, kemény maghéjú, narancsos színű (arany) kukoricaszemek, amelyek rendkívüli betegségtoleranciát biztosítanak a csövek számára mind a kukoricamoly, mind a fuzárium vagy egyéb gombafajok ellen.

Természetesen nem hagyhatjuk figyelmen kívül az augusztushoz képest megduplázódó gázaremelkedést sem, amely egyrészt műtrágya, másrészt pedig szárítóköltség áremelkedéshez vezetett. Erre egy olyan stressztoleráns, gyenge, szárazságra hajlamos termőhelyeket (homokos termőhely) toleráló hibridre van szükség, mint a FAO 370–380-as **RAGT TEXERO**. Ez a hibrid az új generációs stressztűrő, szemes hasznosítású kukoricák közé tartozik. Már a kezdetek kezdetén dinamikus korai fejlődés figyelhető meg nála. A hibrid látványos korai fejlődési erélye éppen ezért a korai vetésre is alkalmassá teszi. Az **RAGT TEXERO** még a leggyengébb területen is képes a minimum 16 szemsort és soronkénti 30 kukoricaszemet kinevelni. A cső egyenes és a stresszes körülmények között is végigtermékenyül. Az elmúlt évek vízleadási dinamikája szerint ez az anyag a FAO 300 eleji hibridek vízleadásával vetekszik, ugyanakkor termésben a FAO 400-as szintjén áll. (2. ábra)

2. ábra: Vízleadás-dinamika a mocsai fajtásonban (Komárom-Esztergom megye) 2019.

Annak aki pedig a FAO 300 elejéről szeretne választani, a kettős hasznosításra alkalmas FAO 300-as **RAGT EXXACT**-ot vagy a szemes hasznosítású FAO 320-as **RAGT REAXXION**-t tudjuk ajánlani.

Megjelent a vidéki turizmus fejlesztését célzó felhívás

Újra kiírásra kerül a nem mezőgazdasági tevékenységek fejlesztésének támogatására szolgáló felhívás.

Legutóbb 2016-ban jelent meg az úgynevezett kis- és nagydiverzifikációs pályázat. Míg az előbbi fel kellett függeszteni a nagy számú jogosulatlan igénylés miatt, addig az utóbbi esetében 2017-től kezdődően már több mint 14,3 Mrd Ft értékben valósult meg kifizetés.

A COVID okozta negatív gazdasági hatások enyhítése érdekében a kormány úgy döntött, hogy ismételten támogatási forrást biztosít a vidéki térségekben működő, mikroállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelőknek, akiknek a gazdaságfejlesztés és a több lábon állás a céljuk.

2021. december 8-tól lehet benyújtani induló vagy már működő szálláshely-szolgáltatói tevé-

kenységek támogatására a kérelmet. Az eddigiekhez képest közel négyszer nagyobb keret (50 Mrd Ft) áll rendelkezésre a fejlesztési elképzelések megvalósításához. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege maximum 100 000 000 forint, valamint a járási besorolás függvényében 50–70%-os támogatási intenzitás is elérhető.

Támogatást igényelhet a vidéki térségekben működő, mikroállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelő (beleértve az őstermelőket), akinek a – székhelye/telephelye legalább a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban vidéki térségekben elhelyezkedő településen van, továbbá igazolja, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőző lezárt üzleti évben árbevételének legalább 50%-a mezőgazdasági tevékenységből származott.

Támogatható tevékenységek:

a) Újonnan építendő szálláshely létesítése: olyan új épület építése, ami érvényes szálláshely-üzemeltetési engedéllyel rendelkező szálláshelyhez nem kapcsolódik.

b) Újonnan kialakítandó szálláshely létesítése: olyan épület felújítása és/vagy bővítése, amely a támogatási kérelem benyújtásakor nem rendelkezik érvényes szálláshely-üzemeltetési engedéllyel.

c) Meglévő szálláshely épületének fejlesztése és/vagy bővítése: olyan épület fejlesztése és/vagy bővítése, amely a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes szálláshely-üzemeltetési engedéllyel rendelkezik.

d) Meglévő szálláshely bővítése új épülettel: a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes szálláshely-üzemeltetési engedéllyel rendelkező szálláshely bővítése: – új épület építése; – olyan épület fejlesztése és/vagy bővítése, amely a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes szálláshely-üzemeltetési engedéllyel nem rendelkezik.

Nem támogatható tevékenységek:

a) mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó beruházások;

b) élő állatok és mezőgazdasági gazdasági célt szolgáló növények beszerzése;

c) az Európai Unióról szóló Szerződés 1. számú mellékletében szereplő mezőgazdasági termékek elsődleges élelmiszer-feldolgozására és a kapcsolódó termékek értékesítésére irányuló fejlesztések;

d) a motorral hajtott szárazföldi, légi, vízi közlekedési jármű, erőgép beszerzése;

e) a nyaralóhajó és az abból kialakítandó nyaralóhajó-szálláshely fejlesztése;

f) kemping szálláshely, üdülőháztelép szálláshely, nem üzleti célú szabadidős szálláshely, közösségi szálláshely, munkásszálló fejlesztése;

g) fegyver, lőszer, robbanóanyag és pirotechnikai eszköz beszerzése;

h) helyi közút fejlesztése;

i) mobil WC, mobil konténer, mobil örbödé beszerzése;

j) a lakófunkciót ellátó épületrész fejlesztése.

A felhíváshoz kapcsolódó melléletek még kidolgozás alatt állnak. Kérdés esetén kérem, keressenek a nemeth.balint@nak.hu e-mail címen.

• NÉMETH BÁLINT/NAK

Aktív együttműködésben a Kárpát-medence magyar gazdaszervezetei

Október 5–7-én Budapesten tartotta plenáris ülését a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fóruma.

A COVID-helyzet miatti több mint egyéves kihagyás után ismét alkalom nyílt arra, hogy személyesen találkozzanak az anyaországi és a határon túli régiók gazdaszervezetei. Az októberi rendezvény az aradi vértanúkra megemlékező koszorúzással kezdődött október 5-én a Batthyány-örökmécsesnél, ahol Györfly Balázs, a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fóruma és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke elhelyezte az emlékező koszorúját a NAK, a Magosz és az Oroszháza és Térsége Gazdakör nevében, majd azt követően a plenáris ülés vendégei régióként (Székelyföld, Bánság, Arad, Partium, Közép- és Észak-Erdély, Horvátország, Szlovénia, Felvidék és Kárpát-alja) helyezték el koszorúikat.

A koszorúzást követő kétnapos ülés során Györfly Balázs, a KEF és a NAK elnöke hangsúlyozta: Kiváló a fórumon belüli, évekre visszatekin-

tő együttműködés, az anyaország és a magyarországi gazdaszervezetek között, valamint a kamara a jövőben is minden lehetséges segítséget megad a határon túli gazdálkodók, gazdaszervezetek számára.

Jakab István, a Magyar Országgyűlés alelnöke, a Magosz elnöke kiemelte: a Kárpát-medencei magyar gazdák összefogását jól mutatja többek közt a Magyarok Kenyere program is, amelyben nagyon aktívak a határon túli magyar gazdák. Az egész Kárpát-medencét átfogó kezdeményezés 2020-ban – a koronavírus-járvány és az aszály ellenére is – minden rekordot megdöntött.

Dr. Bencsik Dávid, az Agrárminisztérium nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára köszöntőjében hangsúlyozta, hogy a több ezer határon túli gazdát képviselő szervezetek és kapcsolataik

felhasználásával „Eljött az aktív fellépés ideje! Ahogyan az ország egy régiója sem maradhat ki az agrárexport lehetőségeiből, úgy a külföldi gazdátársadalmat sem hagyhatjuk soha többé magára. Mindenkinek helye van a nemzet asztalán!”.

Papp Zsolt vidékfejlesztésért felelős helyettes államtitkár kiemelte, hogy meg kell találni azokat az eszközöket a vidékfejlesztésben, amelyek segítik gazdálko-

dóink versenyképességét, mind határon innen, mind határon túl. Ennek fontos eszközei kell hogy legyenek a fiatal gazdák.

A plenáris ülés résztvevői a tanácskozáson beszámoltak az eddigi és tervezett programjaikról, köszönetet mondva a NAK-nak, a Magosznak és a szaktárcának is azért, hogy folyamatosan együttműködik velük, támogatást nyújt részükre mind szakmai, mind kapcsolati háló és egyéb tekintetben. Az unió belüli térségekből érkezettek az EU agráriumot érintő stratégiával kapcsolatos aggályait is megvitatták, a kárpátaljai és a vajdasági tagszervezettel pedig egyeztettek a regionális együttműködés továbbfejlesztéséről. A fórum közreműködésével – a NAK rendszerének mintájára – néhány éve megkezdte működését a gazdákat segítő határon túli falugazdász-hálózat, amely hatékonyságának növeléséhez, szervezetszervezéséhez a NAK szakmai tudásbázisa és tapasztalatai jelentősen hozzájárulhatnak a jövőben.

A rendezvény október 7-én sajtótájékoztatóval zárult, majd vendégeinknek – mindkét nap az ülés zárása után – alkalmuk volt kilátogatni a Vadászati Világkiállításra és az OMÉK-ra is.

• NAK

Pályorientációs programokkal is népszerűsíti az agrárszakmát a NAK

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) többféle pályorientációs programmal is elő kívánja segíteni azt, hogy minél több felső tagozatos diák válassza az agrárszakmát.

Hasonlóan az egész Európai Unióhoz, hazánkban is komoly kihívás az ágazaton belül a generációváltás, a gazdaságot vezető és a szakképzett munkaerő körében egyaránt. Az ágazati humánforrás korösszetételét és számának alakulását mutató felmérések szerint a leköszönő generációt nem váltja kellő számú utánpótlás. A NAK pályorientációs tevékenységének kiemelt célja az agrár-szakképzésbe beiskolázás elősegítése, valamint a pályaválasztó fiatalok körében a mezőgazdasági, erdészeti, környezetvédelmi és élelmiszeripari szakmák népszerűsítése.

A NAK egyik kiemelt, küldetésnyi-latkozatában is szereplő célja a fiatalok számára vonzóvá tenni az agráriumot, a kamara közreműködik az életpálya-tanácsadási és a pályorientációs feladatok ellátásában is. A köztestület az év folyamán többféle programot kínál az agrárpálya iránt érdeklődő felső tagozatos általános iskolai tanulók részére. Ennek keretében a kamara már évek óta minden megyében megszervezi a „Szakmakóstoló” pályorientációs programokat (bentlakásos, illetve bejárásos formában), amelyek során egy-egy kiemelt agrárszakmával ismerkedhetnek meg a diá-

kok. Emellett ősszel pályorientációs programsorozat keretében országsszerte lehetőség nyílik az agrárszakképző intézmények és agrárszakmák/szakmairányok megismerésére. A programnapokon a tanulók tevékenyen vesznek részt a munkafolyamatokban is.

A kamara októberben digitális kampányt is indított, influencerszer közreműködésével is bemutat agrárszakmákat, képzéseket. A „fiatalokra hangolt” anyagok többek közt a TikTokon, az Instagramon és a Facebookon jelennek meg. A posztok, videók a Gazda, a Kertész, a Mezőgazdasági gépészmérnök, valamint a Sütő- és cukrász-ipari technikus szakmákat népszerűsítik. Emellett a NAK hamarosan szakmákat bemutató kisfilmeket is közzétesz a weboldalán.

Az agrárszakmák megismerését segíti a NAK Agrárszakma Iránytű

című kiadványa is, amely letölthető a NAK honlapjáról. Mindemellett a kamara még 2021. november 22-ig várja a jelentkezéseket az ősszel meghirdetett, „Megnézem ezt magamnak!” elnevezésű projektkészítési pályázatra, amelyben a tanulók egy projektfeladaton keresztül mutathatják be az agráriumot és az érdeklődési körüknek megfelelő, általuk választott, az ágazathoz kapcsolódó szakmákat.

Egymilliárdot költ a MATE a szarvasi képzőhelyére

Az egyetem sajtótájékoztatóján elhangzott, a szarvasi felsőoktatás erősítése hozzájárul a város verseny- és népességmegtartó képességének növeléséhez.

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) a 2021/2022. tanévben graduális képzést indított a szarvasi képzési helyén, amellyel hozzájárul a Békés megyei felsőoktatás erősítéséhez, a helyi oktatás- és kutatásfejlesztéshez. A MATE célja többek között az oktatói-kutatói kapacitásfejlesztés és utánpótlás biztosítása mellett Szarvas tudásalapú gazdasági-társadalmi fejlődésének előmozdítása – hangzott el a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem sajtótájékoztatóján.

A MATE a helyi szintű felsőoktatás erősítése céljából gyakorlatorientált alap- és mesterképzéseket

hirdet meg szarvasi képzési helyén, a tanulási lehetőségének egész életpályára történő kiterjesztése érdekében. Így a szarvasi és Békés megyei fiatalok lakóhelyük közelében kezdenek meg vagy folytathatják felsőfokú tanulmányaikat, amely hozzájárulhat többek között a város verseny- és népességmegtartó képességének növeléséhez.

„Egyetemünk kutatási és képzési profilját specializálja a komoly hagyományokkal rendelkező szarvasi képzési helyen, amelynek keretében agronómiai, biológiai, ökológiai, talajtani és környezettudományi diszciplínákhoz kapcsolódó graduális és szakirányú továbbképzé-

seket indít” – közölte Gyuricza Csaba, az egyetem rektora. Emellett – tette hozzá – biztosítjuk a tudományos kutatásokban való részvételt és a kutatás-fejlesztést, mégpedig az értékes ismeretek, jól hasznosítható tudás és sokrétű gyakorlati tapasztalat átadása érdekében.

A MATE-n tanuló hallgatók gyakorlati képzéséhez és kutatási tevékenységben való részvételéhez hozzájárul a szarvasi halászlé és öntözési kutatóhely, amelyek bázisán 2022 végéig több mint egymilliárd forint értékű fejlesztés és új

campus létrehozása valósul meg – jelentette be Gyuricza Csaba.

Dankó Béla országgyűlési képviselő kiemelte: Szarvason több évtizedes hagyományai vannak az öntözéses gazdálkodás kutatásának és oktatásának. Babák Mihály, Szarvas város polgármestere elmondta, hogy a szarvasi önkormányzat hálás az egyetemnek, mert „megálljt parancsolt” a szarvasi felsőoktatási tradíciók kopásának és igyekszik mindent megtenni azért, hogy hosszú távon életképes legyen a megújuló képzés, amelyen a térség jövője múlik.

Ez év szeptemberében a MATE szarvasi képzési helyén a hallgatók a mezőgazdasági mérnök alapképzésben kezdték meg tanulmányaikat levelező munkarendben. A kereszt-féléves eljárásban meghirdették a mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnöki mesterképzést levelező munkarendre Szarvason.

MAGYARORSZÁG ZÖLD ÚTON JÁR!

Párbeszéd a környezetünk védelméről.

Mondja el a véleményét Ön is!

zold.kormany.hu

Itt töltse ki!

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

A kínai mézpancsolás és amit tehetünk ellene

Magyar kezdeményezésre szigorodhatnak a mézkeverékek származás jelölési előírásai az Európai Unióban. A cikkben statisztikai adatokkal és a méhészetben lejátszódó folyamatok bemutatásával vezetjük le, milyen ellentmondások jellemzik a világ mézpiacát.

A magyar méhészek első ízben már uniós csatlakozásunk után azért demonstráltak Brüsszelben, mert szeretnék volna megváltoztatni (szigorítani, a fogyasztók szempontjából megerősíteni) az uniós csatlakozás során „megörökölt” Mézdirektívát. Tizenhat év és sok-sok munka után úgy tűnik, eljött a lehetőség a szabályozás rendbetételére.

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács e heti luxemburgi ülésén az Európai Bizottság végre ígéretet tett a mézkeverékek származásjelölési előírásának felülvizsgálatára, így lehetőség nyílt a származási

országok pontos feltüntetésére, amely alapján a vásárlók könnyen felismerhetik majd a silányabb minőségű, túlnyomórészt nem magyar mézet tartalmazó keverékeket.

Az ülésen minden agrárminiszter támogatta azt az indítványt, hogy a mézesüvegek csomagolását, feliratozását rendbe kell tenni. Nem elég csak azt jelölni, hogy EU-n belülről és/vagy EU-n kívülről származó mézet tartalmaz egy üveg, hanem ezután a mézesüvegben lévő méz tömegének megfelelően, sorrendben kellene feltüntetni az országokat, honnan származ-

zik ez a méz. Így tisztább, átláthatóbb, nyomon követhetőbb szabályozást lehetne a mézpiacra is bevezetni.

A méhágazat legnagyobb szakmai szervezete, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (OMME) szerint az alábbi területek szabályozásában nagyon fontos lenne előrelépni:

- a méz földrajzi eredetének feltüntetése a címkén, méghozzá százalékos megjelöléssel,
- a nyomon követés definíciójának beemelése a jogszabályba,
- a szűrt méz definiálása – kategorikusan megtiltani a gyantaszűrést,
- érett méz időbeni meghatározása – nem a kiserelt méz, hanem már a kaptárból kivett lépben lévő méz, azaz a pergetőből kifolyó méz érettségének meghatározása,
- a méz feldolgozása során a megengedett maximális hőfok mértékének meghatározása,
- a változó paraméterek (diasztáz, HMF) értékei meghatározásának időbeniségének definiálása.

Ezek közül most elsőként a méz földrajzi eredetének a címkén történő megjelenítésével kapcsolatban foglalt állást a Tanács, amely remélhetőleg más uniós bizottságok véleményét is befolyásolni fogja.

De miért ennyire fontos ennek az értéknek a feltüntetése?

A mézből nagyjából 60 százalékban önállóan Európában évente körülbelül 250–280 ezer tonna méz terem, amiből közvetlenül körülbelül 180 ezer tonna értékesül. Ez azt jelenti, hogy 180–200 ezer tonna uniós méz importmézrel keveredés nélkül jut el a fogyasztókhoz. De Románia mintegy 20 ezer, Magyarország körülbelül 15 ezer, Bulgária hozzávetőlegesen 5 ezer, Spanyolország pedig mintegy 30 ezer tonnával termel többet annál, amit fogyaszt. Ez a mintegy 70 ezer tonna méz a világpiacra jelenik meg, így az unióban megtermelt 250 ezer tonnából ezt le kell vonni, a maradékot értékesítik közvetlenül.

Az unió éves importja 180 ezer tonna körül alakul. Ehhez kell hozzáadni a fentiekben említett, uniós közös piacra, nagykereskedelemben értékesített 70 ezer tonna uniós mézet, így összesen nagyjából 250 ezer tonna olyan méz kerül forgalomba, amelyben, ha egyenlő eloszlással lenne az unióban termelt, illetve az importméz, akkor egy üvegben kb. 28 százalék uniós méz mellett 72 százalék, főleg kínai, ukrán, argentin és egyéb, harmadik országból származó mézet vásárolna. E mézkeverék eredete „EU- és nem EU-országok” megnevezéssel jelenik meg a terméken. Ezt a jelenlegi szabályozás megengedi, de a fogyasztó gyakorlatilag nem tudja, hogy az egészséges életmódja elősegítése érdekében vásárolt méz (a 2019-es évi számok alapján) 40 százalékban kínai eredetű.

Ez önmagában még nem lenne probléma, ha nem ismernénk néhány szakmailag meghökken-

hátteranyagot például a kínai mézről és méhészeti ágazatról:

▪ A kínai mézet 2002-ben kitalolták az unióból, nem lehetett importálni. Ezután 2004-ben került vissza a piacra. Azóta Kína 50–100 ezer tonnát szállít az EU-ba, ezt a mennyiséget azonban nem a meglévő termelési kapacitásból fedezi, hanem növelte azt, méghozzá 100 százalékkal. Olyan időszakban tudott 150 ezer tonnás termelésnövekedést elérni, amikor a világon mindenhol máshol csökkent a méhcsaládok száma.

▪ Kína közel 450 ezer tonna mézet termel a statisztika szerint (de 2017-ben 540 ezer tonnát meghaladó mennyiség szerepelt a statisztikákban). Vagyis annyit állít elő, amennyit az Európai Unió, Argentína (dél-amerikai kontinens legnagyobb méztermelője) és Észak-Amerika (Mexikó, USA, Kanada) összesen. Tehát a háromszor nagyobb területen élő 25 milliárd méhcsalád termel ugyanannyi mézet, mint a harmadakkora terü-

leten élő, ismeretlen számú méhcsalád... Emellett még azt figyelembe kell venni, hogy Kína legnagyobb része (mintegy háromnegyede) magashegység, ahol nem a legkedvezőbbek a körülmények a méztermeléshez.

▪ 2001 óta a világ nagy méztermelő térségeiben a méhek rossz egészségügyi helyzete miatt stagnál (például az EU, Argentína, Kanada) vagy csökken (USA, Mexikó, Ausztrália) a megtermelt méz mennyisége. Ez egyedül Kínában nőtt számottevően, több mint 80 százalékkal, ami 200 ezer tonnát jelent! Abban a térségben, amely a környezetterhelés szempontjából a világ egyik legproblémásabb helye, abban a térségben, ahol a „More than honey” (Magyar cím: A méhek világa) című nemzetközileg ismert film szerint a méhek hiánya miatt kézzel porozzák be a gyümölcsfákat.

▪ A szakma számára nyilvánvaló, hogy a 2002-es szerződés (klóramfenikol) problémát

Kína nem a jó gyakorlat („good practice”) elvét alkalmazva oldotta meg, hanem a méz kezelésével, szűrésével. A gyantaszűrés bevezetése óta nincs probléma az említett térség mézeinek szermaradványával.

▪ A 2006-tól az EU-ba érkező importmézek ára a duplájára nőtt. Ez alól egyetlen ország, Kína volt a kivétel, hiszen a kínai méz ára mindössze 50 százalékkal emelkedett. A természetes mézet termelő országok a megnőtt keresletet logikusan az árak emelésével reagálták le. Kína az egyetlen kivétel, ahol a termelés emelésével, több méz előállításával reagáltak. Ez is logikus lépés lenne, ha a méz ipari termék lenne, olyan termék, amelynek előállítását a beruházásokon és a hatékonyságon múlna. A méz azonban nem ilyen termék!

▪ Szakmai szemmel nézve bő 10 év alatt lehetetlen bármely térségnek – különösen, ha az oly nagy, mint Kína – megkésztetni a méztermelését. Főleg, mert Kína

sem lehet mentes a világ minden részét sújtó negatív hatásoktól, mint a klímaváltozás, az intenzív mezőgazdaság beporzókra gyakorolt negatív hatásai, a globálisan elterjedt méhparaziták méhegészségügyre gyakorolt negatív hatásai vagy a méhlegelők kedvezőtlen változásai – hogy csak néhányat említsünk.

Fontos tehát a világ mézpiacát alapvetően befolyásoló tényeket ismerni és ezek tekintetében a héten elfogadott döntést megfelelően értékelni, megbecsülni.

Csak akkor várható fejlődés az Európai Unió méhészeti ágazatában, ha növekszik a kereslet az unióban termelt mézre a nagykereskedelemben is, illetve amíg nem tartja be a mézpiac minden szereplője a szakma írott és íratlan szabályait, addig elérhetetlen lesz, hogy a „fair play” szellemében termelő európai és köztük a magyar méhészeknek elfogadható mézárat lehessen garantálni.

• DÜL UDÓ/NAK

Módosult a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló rendelet

A termesztési és forgalmazási adatok összevetéséből megállapítható, hogy hazánkban jelentős a dughagyma és fokhagyma szaporítóanyag-behozatal.

Októberben jelent meg a Magyar Közlönyben az agrárminiszter rendelete a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet módosításáról.

A szaktárca tájékoztatása szerint alapvetően uniós jogharmonizációs kötelezettségnek tett eleget a rendeletmódosítás, amely többségében technikai változtatásokat tartalmaz. A módosítások az egyes szaporítóanyagok kiszerezési mennyiségeit, valamint a zöldségpalánták előállításának és forgalmazásának technikai paramétereit érintették, továbbá jogtechnikai módosítások is átvezetésre kerültek.

A piaci szereplők biztonságának és a vetőmagigazgatás versenyképességének növelése érdekében a szabályozás folyamatos felülvizsgálata szükséges. A szaporítóanyag ugyanis olyan termék, amelynek minősége a

következő gazdasági év eredményeit meghatározóan befolyásolja – mutatott rá az Agrárminisztérium. Magyarországon a vetőmag- és szaporítóanyag-előállításra és -forgalmazásra vonatkozó szabályokat a növényfajta állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvény (a továbbiakban: Vetőmagtv.), valamint a Vetőmagtv. felhatalmazása alapján kiadott végrehajtási rendeletek, így a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 50/2004. (IV. 22.) FVM-rendelet határozza meg.

Az Agrokép megkeresésére a minisztérium a magyarországi előállít

tás helyzetéről is beszámolt. Mint írták, általánosságban elmondható, hogy az elmúlt években a dughagyma és a fokhagyma termőterülete alig változott. Több mint 20 hektáros területen, összesen 7 darab előállító üzem és vállalkozás foglalkozik a dughagyma és fokhagyma előállításával. Az átlagos üzemméret 2,9 hektár, a termőterület egy-egy üzem esetén 1,8–2,5 hektáros méretig terjed, amelynek

61 százaléka Békés megyében, 39 százaléka Csongrád-Csanád megyében helyezkedik el.

Az előállított dughagyma és fokhagyma szaporítóanyag mintegy 70

tonna, amelyből 50 tonna dughagyma és 20 tonna fokhagyma szaporítóanyag.

Kereskedelmi forgalomba a fentiek túl jóval több szaporítóanyag kerül. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal nyilvántartásában 11 db dughagyma-fokhagyma szaporítóanyag-nagykereskedelemmel foglalkozó üzem szerepel. Az általuk forgalomba hozott dughagyma és fokhagyma szaporítóanyag 777 tonna, amelynek 90 százaléka dughagyma (703 tonna) és 10 százaléka fokhagyma (74 tonna).

A termesztési és forgalmazási adatok összevetéséből megállapítható, hogy hazánkban jelentős a dughagyma és fokhagyma szaporítóanyag-behozatal, amely főleg Hollandiából történik. Az importált szaporítóanyag gazdaboltokban, áruházláncok polcain jelenik meg kínálatként, amely elsősorban a házikerti ellátást szolgálja.

• NAK

Közeleg a tagdíj megfizetésének határideje!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamaránál 2021. október 15. és november 15. között lezajlott a magánszemélyek (őstermelők, egyéni vállalkozók) tagdíj-megállapítási időszaka. A tagdíjak megfizetésére már csak kevesebb, mint két hét áll rendelkezésre!

Az árbevétel alapú tagdíjat fizető tagok közül az év első felében (2021. május 1. és június 15. között) került sor a gazdálkodó szervezetek tagdíj-megállapítására. Az őstermelők és egyéni vállalkozók esetében ez 2021. október 15-től november 15-ig tartott. Az árbevétel alapú tagdíjat fizető magánszemélyek (őstermelők, egyéni vállalkozók) november 15-ig tekinthették meg a

kamara portáljáról (www.nak.hu) bejelentkezést követően elérhető e-lroda fiókjukban, a „2021. évi tagdíj-megállapítás” menüpont alatt a NAK által számukra megállapított 2021. évi tagdíjat, valamint a számtáshoz felhasznált, 2019. évi bevétel, árbevétel adatokat. Az adatok módosítására, a kedvezmények pótlékmentes igénybevételére a tagdíj-megállapítási időszak végéig volt lehetőség.

Árbevétel alapú tagdíjat fizető magánszemélyek 2021. évi tagdíj megfizetésének határideje: 2021. november 30., a NAK Alapszabálya szerint fix összegű tagdíjat fizető tagjaink esetében a befizetési határidő: 2021. december 31.

A tagdíj rendezhető a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, OTP BANK Nyrt.-nél vezetett 11749008-20190244 számú bankszámlájára történő banki átutalással; ebben az esetben a közlemény rovatban fel kell tüntetni a tag kamarai nyilvántartási számát, továbbá adószámát/adóazonosítóját. A tagdíj az e-lrodán keresztül online díjfizetéssel is kiegyenlíthető. A 2021. évi tagdíj fizetését és az esetleges korábbi elmaradások rendezését az „Online fizetés” menüpontból lehet elindítani. Amennyiben a tagnak tartozása van, de sürgősen ún. nullás (nincs tartozása) igazolásra van szüksége, úgy a NAK

javasolja, hogy elmaradását online díjfizetéssel egyenlítsse ki. Sikeres tranzakció esetén az összeg néhány percen belül jóváíródik az egyenlegben, amely az e-lrodán belül a „Folyószámla-kimutatás” menüpontban ellenőrizhető. Kérjük, hogy naprakész információkért többek közt a tagdíj-megállapítás folyamatáról és a vonatkozó kedvezményekről, látogassák meg a nak.hu portált, kérdés esetén keressék fel a Gyakran Ismételt Kérdések (GYIK) menüpontot vagy forduljanak bizalommal falugazdászainkhoz, illetve a NAK ügyfélszolgálatához (ügyfelszolgalat@nak.hu; +36 80 900 365).

Ha nem tudja, mit használ, inkább ne használja!

Felbolydult a piac az áremelkedések miatt és csodamegoldások versengenek egymással arra az esetre, ha a drága műtrágyát kihagyná a gazdálkodó és nem tudná, mitévő legyen, hogy sikeresen tudjon termelni. Mindenkinek van olcsóbb megoldása a nagy termés biztosítására, mert erről szól a piac.

Termésméret-növelővel és kötőfokozóval kezelt és kezeletlen burgonyatábla, a különbség 24,6% gumótermés

Megpróbálunk kicsit segíteni... Ha nincs tápanyag a talajban, a növény sem fog tudni belőle táplálkozni. Ha van a talajban, de nem hozzáférhető, akkor sem. Ahhoz, hogy a talaj tápanyagkészletei elérhetővé váljanak, **jó tápanyagszolgáltató, aktív mikrobatevékenységet** folytató, **megfelelő szervesanyag-tartalmú és jó vízgazdálkodású talajra** van szükség, ezen lehetséges alacsonyabb tápanyag dózissal is a termelés. Ez az alap, amire makrotápanyag-kiegészítéssel, mikroelem-pótlással, illetve az életfolyamatok segítségével építkezünk.

Gazdálkodni kell az erőforrásainkkal, fenn kell tartani a tápanyagellátást és hatni kell azok felvételére, hasznosulására is. Erre szokták sokan mondani, hogy „kenjük még meg valamivel”. Biostimulátor-forgalmazóként mi, a **Malagrow**-nál igazán tudjuk, hogy **miért érdemes segíteni a növények életfolyamatait** és mi az, amit szó szerint akár a hajunkra is kenhetünk. A megsokott inputákkal, a fix költségek alacsonyabb szintjén és kedvező terményárak mellett az a plusz „valami” elveszik a hektárköltségben és megnyugvást ad a lelkiünknek, hogy min-

dent megtettünk. Bár az igazat megvallva, sokszor halvány fogalmunk sincs, mit tettünk, mire költöttünk. Sőt, egy herbicid mellett alkalmazott, valójában NEM stresszcsökkentő készítménnyel akár még fokozhatjuk is a fitotoxicitást, rosszabb esetben kigyomíthatjuk a növényt!

A **növények életfolyamatainak befolyásolása** jó megoldás lehet korlátozott erőforrások mellett, akár **8-10%-os terméstudóbblet** vagy **minőségi javulás** is elérhető vele. Nem mindegy azonban, hogy ezt a megoldást tudatosan alkalmazzuk vagy csak „rákenünk valamit” a növényre. Jellemzően szerves anyagokat emlegetünk: huminsavakat, aminosavakat, algát, növényi kivonatot és mind gyógyszer a növénynek. Akad olyan, aki hatóanyagokként közli ezeket az összetevőket a szaksajtóban. A kedvező tulajdonságok mellé azonban senki nem írja le, hogy melyik élettani szakaszban, illetve mekkora mértékben segítenek... mert nem tudják. Ez így egy nagyon jó lehetőség olcsó alapanyagot sokat keresni, hiszen a gazda sem tudja, mire használja, csak „rákeni”. Elegendő egy picit zöldítő

Törzsa-stimulátorral kezelt és kezeletlen repcétábla, a különbség 9,5% szemtermés

hatás, és máris „szuperanyagot” kapott a gazdálkodó. Elég azt mondani, hogy egyik vagy másik hatóanyag éppen szerves, könnyen felvehető és hasznosítható tápanyag, máris orvosság lesz a növény számára. Ezek az anyagok valóban csak szerves tápanyagok, olcsón előállítva és nagyon drágán eladva, élettani hatásuk elenyésző.

Ugyanakkor ezek az anyagok **nagy lehetőségeket rejtene**k magukban, de csak azok számára, akik gondolkodnak, megtanulják a növényük működését és gazdálkodásuk során célokat tűznek ki maguk elé! Nem lehet érdemi eredményt elérni egy szerves anyaggal és nem lehet hatóanyagként kezelni ezeket. Mindnek van élettani hatása és mindnek csak egy kicsi. Ahhoz, hogy mérhető és hasznos eredményt érjünk el, úgy kell kombinálnunk az algát az aminosavval és a többivel, hogy egy kívánt hatást érjünk el. El kell felejteni a hatóanyag-központú gondolkodást és arra kell koncentrálni, hogy mit szeretnénk befolyásolni!

Egy biológiai stimulátor egy élettani folyamatot támogat. Ehhez az alga is hozzájárul egy picit, a mikroelem is, a jól kiválogatott aminosav is és minden más is, amit egy fejlesztő beletesz a készítménybe azért, hogy egymást segítve, lehetőleg ne csak a komponensek hatásának összegét

tudjuk kiváltani a szerrel, hanem szinergista módon annál jóval többet. A **Malagrow által forgalmazott termékek** nem vakon összekevert alapanyagok, amelyek jól mutatnak a lombon, hanem **céltartó élettani hatást támogató készítmények**, amelyek megfelelő élettani ismeretek és céltartó technológia mellett valóban 10% körüli terméstudóbbletet eredményeznek.

Aki meg tudja magának fogalmazni, hogy mit vár egy stimulátortól, az meg fogja találni azt az élettani időpontot, folyamatot, ahol megfelelően hatékony stimulátorral mérhető eredményt fog elérni és valóban segíteni tudja a tápanyagok felvételét, hasznosulását és termésbe épülését.

A biostimulátor-piac nagyon nagy és rengeteg a szép ígéret, de addig, amíg saját magunknak nem tudjuk megmondani, hogy mit várunk egy stimulátortól, addig inkább ne is használjuk vagy kérdezzünk meg hozzáértő szakértőt! E nélkül csak pénzt költünk vele és tudás, illetve valóban hatékony készítmény híján kicsit megzöldítjük a növényt nagyon drágán.

Szaktanácsadói csapatunk készséggel áll a termelők rendelkezésére az ország egész területén. Munkatársaink elérhetősége megtalálható a www.malagrow.hu oldalon, keresenek minket bizalommal!

MMM
MALAGROW AGRO

Tudással táplálja
növényeit!

Felmérték, hogyan vásárolnak zöldséget a magyarok

A magyarok többsége hetente 2–3 alkalommal fogyaszt zöldséget vagy gyümölcsöt, naponta mindössze 10-ből 2 embernél kerülnek ezek a tányérra. A megvásárolt zöldségek toplistáját még mindig a klasszikusok, a tévépaprika és a fűrtös paradicsom vezetik, de a fiatalok egyre inkább az édesebb verziókat keresik – derül ki az ötszáz termelőt tömörítő DélKerTÉSZ kutatásából.

Zöldségekért és gyümölcsökért a legtöbben a nagyobb boltláncokba vagy hipermarketekbe mennek, mindössze 42 százalék szerzi be ezeket külön zöldségesnél, és csak 34 százalék látogat ki a friss áruért a piacokra.

Annak ellenére, hogy a 18–65 éves magyarok döntő többsége, 88 százaléka szokott zöldséget és gyümölcsöt vásárolni, már jóval kevesebben vannak azok, akik naponta fogyasztanak is ezekből. Zöldséget mindössze 20 százalék eszik mindennap, ez is inkább a nőkre, valamint a 30–39 évesekre jellemző. A falun élőknek viszont már 22 százaléka fogyaszt mindennap zöldséget – derült ki az 500 szentesi és környékbeli termelőt tömörítő DélKerTÉSZ reprezentatív kutatásából, amely a magyarok zöldség- és gyümölcsfogyasztási szokásait mérte fel.

Gyakrabban fogy a gyümölcs

A legtöbben, a magyarok közel 34 százaléka hetente 2–3 alkalommal eszik valamilyen zöldséget, 27 százalék pedig hetente 4–7 alkalommal. Azok között, akik hetente egyszer sem fogyasztanak zöldséget, többségben vannak a férfiak. A gyümölcsök már jobban állnak: a megkérdezettek 20 százaléka eszik gyümölcsöt mindennap, leginkább a nők és az 50–65 évesek. Azonban a zöldsé-

gekhez képest többen vannak azok is, aki még hetente egyszer sem választanak semmilyen gyümölcsöt. A legtöbben, 31 százalék hetente 2–3 alkalommal, míg 22 százalék hetente 4–6 alkalommal eszik valamilyen gyümölcsöt. A szokásokon a koronavírus-járvány sem változtatott, sőt, közel öt százalék és leginkább a férfiak még kevesebbet esznek ezekből, mint a járvány előtt.

Többet esznek, de nem eleget

„Mindenképpen pozitívum, hogy a KSH adatai szerint évtizedes összehasonulásban növekedett az egy főre jutó zöldség- és gyümölcsfogyasztás is. 2010-ben például fejenként átlagosan kevesebb mint 38 kiló gyümölcs fogyott, 2019-ben viszont

A kutatásról

A reprezentatív online kutatást az NRC végezte 500 fő megkérdezésével. A megkérdezettek a 18–65 éves korosztályból kerültek ki, az adatfelvételt pedig 2021 augusztusában végezték.

már meghaladta az 53 kilót a fogyasztás. A burgonya nélkül számolt összesített zöldségfogyasztás is nőtt, a 2010-es fejenkénti 48 kiló

után 2019-ben már 53 kilónál tartottunk. Azonban a kutatásból kiderült, hogy még mindig messze járunk az optimálistól: tanulmányok szerint ugyanis naponta öt adag zöldséget és gyümölcsöt kellene fogyasztani” – emelte ki Nagypéter Sándor, a szentesi DélKerTÉSZ elnöke.

TV-paprika az élen

A kutatásból az is kiderült, hogy a gyakran fogyasztott zöldségek közül milyen fajtákat ismernek és keresnek a boltokban a magyarok. A paprikák közül például a legtöbben – 88 százalék – a tölteni való paprikát (TV) ismerik, 86 százalékkal a második helyre a kaliforniai paprika került, míg 80 százalékkal a hegyes erős végzett a harmadikként. A magyarok 76 százaléka ismeri a cseresznye- és almapaprikát, míg a kápia és a csili is közel 71 százalékon áll. A paradicsomok közül a három legismertebb fajta a fűrtös-, a kottél- és az édes paradicsom.

A boltokban a paprikák közül a legtöbben, 73 százalék a tv-paprikát keresi, utána következik a kaliforniai paprika és a hegyes erős paprika 62 és 46 százalékkal. A harmincasok körében egyébként a priminaprika nagyon népszerű: 49 százalék szokta ezt a fajtát vásárolni, ezzel ennél a korosztálynál ez

a második legkedveltebb verzió. A paradicsomok esetében is egyezik a sorrend, azaz a legismertebb verziókat vásárolják a legtöbben, a legfiatalabbaknál viszont egyértelműen a kottélparadicsom a nyerő.

„A saját tapasztalataink is azt mutatják, hogy bár mennyiségben még mindig a tradicionális paradicsomok és paprikák vannak az élen, főleg a fiatalabb korosztály körében egyre népszerűbbek a különlegesek és a színesebb, édesebb fajták. Többek között ezért is tartjuk fontosnak, hogy itthon is elő lehessen állítani ezeket a zöldségeket” – mondta Nagypéter Sándor.

Zöldséget a hipermarketből

A felmérés szerint azok, akik szoktak zöldséget vagy gyümölcsöt vásárolni, ezt leginkább boltláncokban vagy hipermarketekben teszik. Míg a nagy boltláncok aránya 73 százalékos, mindössze 42 százalék megy külön zöldségeshez és csak 34 százalék látogat ki a friss áruért a piacokra vagy vásárcsarnokokba. A legkevésbé a termelői piacok népszerűek, összesen 17 százalék szerzi innen be az árut. Érdekes azonban, hogy ezek a piacok a legfiatalabbak és a legidősebbek, valamint a budapestiek között a legnépszerűbbek.

Jelentős a gyümölcsstermékek külkereskedelmi egyenlegromlása

A november eleji lapzártakor már lassan véget ért az alma betakarítása, és általánosságban megállapítható, hogy az idei évben a korábbi éveknél kisebb méretű almák kerülnek szüretelésre. Általános megfigyelés még, hogy idén lassú volt az érési folyamat, és néhány fajtánál a kedvezőtlen időjárásnak köszönhetően vastagabb héjszerkezet alakult ki.

Az érési folyamatában színeződési nehézségek is tapasztalhatók voltak, amihez nagyban hozzájárult az utóbbi hetekben bekövetkezett éjszakai lehűlés. A Gala fajtakör betakarítása befejeződött, viszonylag kedvező áron, 120–130 forinton indult az értékesítése, ami a betakarítás és a lengyel alma későbbi megjelenésére 80–100 forint körül állt be. Az alma jelenlegi kiskereskedelmi ára 245–550 forint között ingadozik fajtától és kereskedelmi egységtől függően.

A Golden típusú almák betakarítása szeptember 10–15. körül kezdődött, a Jonagold fajtakör és az Idared almafajtákat pedig október elejétől kezdték szedni.

A gazdáknak egy kis félelmük volt a tekintetben, hogy ha az időjárás úgy alakul, a különböző fajták között összeérés is előfordulhat. Ami be is igazolódott, ez pedig nagy nehézséget is jelent, mert a mezőgazdaság és ezen belül a kertészet ez évben még a korábnál is súlyosabb munkaerőhiánnyal szembesült.

A NAK információja alapján az ipari alma ára 25–28 forint között változik, az ipari bio almáé 35–37 forint között ingadozik. Ez jelenleg magasabb, mint a lengyel ipari alma ára, amit a Döhler Lengyelországban 16 forinttal indított korábban, ami ellen az ottani gazdák tüntetéssel tiltakoztak.

Az elmúlt éveket tekintve, ebben az évben az almából közepes termés és minőség várható, ami a NAK reményei szerint egy konszolidált értékesítésre ad lehetőséget.

Összességében elmondható, hogy idén a gyengébb termés mennyisé-

gek valamennyi termesztett gyümölcsfaj esetében a tavaszi időszakban bekövetkezett fagyos időszakok következményei. A fagy többségében szállított fagy formájában érkezett ez idő alatt, 15–18 nap időtartamban és 10–12 órás alkalmankénti intenzitással.

Volt fagy is, de nem jelentős

Az idei évben az almatermesztésnél kevésbé volt tapasztalható fagykár. Ahol viszont előfordult, mint például Zala megyében és a Duna-Tisza közepén, ott közel 80 százalék körüli volt a kár mértéke. Mindeközben Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét lényegében a komolyabb kárt okozó fagyok teljesen elkerülték.

Az alma virágzásának idején, a múlt évi kis termés után, bő virágzás volt tapasztalható, ami kedvező terméskilátásokra adott okot. Sajnos az április végi, májusi hűvös, fényszegény időjá-

rás a bő virágzás ellenére is csak közepes termést eredményezett, azon keresztül, hogy megfáztak a virágok és így hiányos termékenyülést okozott. Ebben az időszakban a rendkívül fontos sejtosztódás gátolt volt, és ezt az időszakot követő hőség, azaz a légköri aszály akadályozta a termések növekedését. A hőségidőszakban az asszimilációs folyamatok gátolva voltak, mert a növényeknél elsősorban a túlélés érdekében a légzés funkció került túlsúlyba a termésközelítésével szemben.

A kedvezőtlen májusi időjárás következtében erős varasodás érte az állományt és a hideg időjárás miatt a védekezés sem volt kellően hatékony. Így mostanra kimondható, hogy a teljes magyar almatermesztés kisebb-nagyobb mértékben varaso-

A kora tavaszi és a nyári időjárás eredményeként a termésbecslés alapján egy többéves átlagos 500 ezer tonna körüli almatermés várható Magyarországon az idei évben. A termésmegoszlás alapján ebből 120–140 ezer tonna az étkezési minőség, ami főleg az öntözött, korszerű ültetvényekről kerül betakarításra, a fennmaradó, körülbelül 360–380 ezer tonna körüli termés mennyiség pedig ipari feldolgozásra kerül.

Óriási a gyümölcsstermékek külkereskedelmi egyenlegromlása

A jelenlegi tudáshány miatt európai szinten alacsonyak a termésátlagok és rendkívül volatilis az egyes évek terméskínálata. Az elmúlt húsz évben a rossz termőhelyre telepített, nem megfelelő fajtaválasztással és technológiával művelt gyümölcsültetvényekre kifizetett telepítési támogatások is egyfajta veszteségként értékelhetők – mutatott rá a NAK.

Meglátásuk szerint a kiegyenlített és magasabb szintű áru kínálat a hazai fogyasztói árak stabilizálása és a fogyasztásbővülés mellett lehetőséget teremtene az időközben elvesztett külpiaicaink visszaszerzésére is.

Sajnálatos módon az utóbbi hat évben közel 100 ezer tonnás pozitív külkereskedelmi egyenlegről 144 ezer tonnás negatívum alakult ki, azaz mára a teljes gyümölcságazat nettó importőrré vált és 46 milliárd forint passzívumot mutat.

Tekintettel arra, hogy a gyümölcsök és gyümölcskészítmények iránt világszinten emelkedik a kereslet és emelkednek az árak, a szükséges termékkínálattal a kereskedelmi egyenleg tíz éven belül pozitívra fordítható. Ez a jelenlegi bevétel akármennyi 100 milliárd forinttal történő emelkedését is eredményezhetné.

Fontos információk a kárenyhítő juttatás iránti kérelem benyújtásához

Az idei kárenyhítési évben bekövetkezett mezőgazdasági károk után a kárenyhítő juttatás iránti kérelmet ez év november 30-ig azon károsultak nyújthatják be, akik kárbejelentést tettek a 2021-es kárenyhítési időszakban.

A károsult termelők 2021-ben is a megszokott módon, elektronikus úton tudják majd november elejétől benyújtani a kárenyhítő juttatás iránti kérelmüket a Magyar Államkincstár (MÁK) erre szolgáló internetes felületén – hívta fel a figyelmet az Agrárminisztérium. A kérelmet a benyújtási határidőn belül többször is be lehet nyújtani, aktualizálni, de az államkincstár és az agrárkár-megállapító szervezet a november 30-án, 24.00 óráig utolsósóként benyújtott kérelmet veszi figyelembe. A kárenyhítő juttatás iránti kérelemről legkésőbb 2022.

március végéig születik döntés és az igazoltan károsult gazdák eddig kapják meg a kárenyhítő juttatást. A kárenyhítő juttatás iránti kérelemben a növénykultúra tárgyevi és referencia hozamértéke a megadott referenciaárak felhasználásával állapítható meg. Azon növénykultúrák esetén, amelyeknél a referenciaár mellett az ársávot is megadták, a számításához a referenciaártól eltérő, az ársávba eső és

számlával, illetve termeltetési szerződéssel igazolt ár is használható. Ebben, valamint a kérelem benyújtásában a falugazdászok is segítséget nyújtanak.

Ha egy növénykultúrára vonatkozóan a termelőnek nem áll rendelkezésre a referenciaidőszak valamelyik évére saját hozamadat, akkor a referenciahozam meghatározásához a most közzétett 2016–2020. közötti időszak átlaghozamadatak használhatóak fel.

A 2016–2020. közötti átlaghozamadatak mellett a 2021-es átlaghozamadatak is elérhetőek, amely utóbbiakat kizárólag akkor kell alkalmazni a kárenyhítő juttatás iránti kérelemben, ha a termelőnek azért nem áll rendelkezésre az idei évi saját hozamadata, mert a növénykultúra betakarítási szintje nem haladja meg az 50 százalékat. A referenciaidőszak közzétett referenciaárait és átlaghozamadatait az Agrárminisztérium adott esetben felülvizsgálhatja (például: a végleges KSH adatok alapján). A felülvizsgált és ennek keretében

módosult referenciaadatok csak a tárgyevi kárenyhítő juttatás szempontjából relevánsak és nem jogosítják fel a termelőt a korábbi kárenyhítő juttatás iránti kérelmének utólagos módosítására.

A kárenyhítő juttatás alapját a tárgyevi hozamérték és a referencia hozamérték különbsége, azaz a hozamérték-csökkenés (termelési-érték-kiesés) jelenti. A kárenyhítő juttatás összege legfeljebb a hozamérték-csökkenés 80 százaléka-ig terjedhet, amennyiben a károsult gazda rendelkezik megfelelő mezőgazdasági biztosítással. A mezőgazdasági termelő ugyanakkor a neki járó kárenyhítő juttatás felére jogosult, amennyiben az üzemi szintű referencia hozamértékének legalább felére kiterjedően – az adott kárenyhítési évre vonatkozóan – nem kötött az adott növénykultúrára jellemző aszály, belvíz, felhőszerkezet, jégeső, mezőgazdasági árvíz, tavaszi fagy, őszi fagy, téli fagy vagy vihar káreseményre kiterjedő hatályú mezőgazdasági biztosítást.

• NAK

A Kincstár a következő fontos tudnivalókra hívja fel a figyelmet:

- a kárenyhítő juttatás iránti kérelemben a betakarított összes termésmennyiséget tonnában kell megadni (és NEM az 1 hektárra vetített hozamadatot kell feltüntetni),
- díjtámogatott vagy egyéb piaci biztosítás megléte esetén kötelező csatolni a biztosítási szerződés ajánlati nyomtatványát és a kötvényt, vagy ha a biztosítási szerződésben a szerződő fél nem a mezőgazdasági termelő, akkor a szerződő fél (integrátor) vagy a biztosító által kiállított igazolást szükséges csatolni,
- hiánypótlásra, iratpótlásra utólag nincs lehetőség,
- benyújtási határidőt követően kizárólag a kárenyhítő juttatás összegének a csökkentésére irányuló módosítási kérelem nyújtható be.

Házhoz visszük az agrárium híreit!

A NAKlap egyedi tartalommal bíró, átlagosan 310 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikát időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó őstermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

NAKLAP

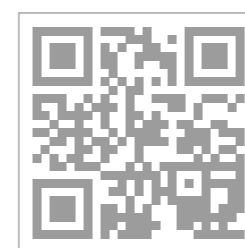
A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

ORSZÁGOS TERJESZTÉS

átlagosan 310 000 postaládában hónapról hónapra

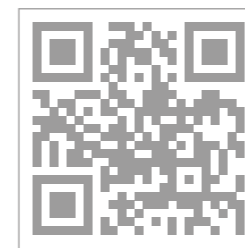
Az újság PDF formátumban az agrárkamara honlapján is elérhető:

www.nak.hu/sajto/naklap

Cikkeink és egyéb érdekességek között tallózhatnak oldalunkon:

www.agrariumonline.hu

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamarai tagoknak 20% extra engedményt biztosítunk!

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:

Tremmer Tamás

lapmenedzser

+36-20/5347-137

naklap@maraton.hu

Átadták a Magyarok Kenyere program adományait

A Magyarok Kenyere – 15 millió búzaszem program adományozó ünnepsége Martonvásáron, az Agrártudományi Kutatóközpontban került megrendezésre 2021. november 4-én. Idén – több mint 8000 határon inneni és túli magyar gazda jóvoltából – mintegy 1100 tonna termény-adomány gyűlt össze, ami közel százezer rászorulóhoz kerül.

Az ünnepségen Herczegh Anita, Magyarország köztársasági elnökének felesége ismét fővédnökként üdvözölte a résztvevőket, és örömmel egészségtette ki a szervezők listádományát a Dévai Szent Ferenc Alapítvány otthonaiban nevelkedő gyermekeknek szánt ajándécsomaggal. Az esemény anyaországi és külföldi vendégeit szintén régi ismerősként köszöntötte Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár, méltatva a program

fejlődését, amely alig egy évtized alatt – országhatárokat és kontinenseket átívelve – a világ magyar-ságának közös ünnepévé vált.

A szervezők képviselőiben Gyórfy Balázs, a Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara (NAK) elnöke kiemelte, hogy a Kárpát-medence teljes gazdatársadalmát megmozgató, Magyar Örökség-díjas program 2021-ben is sikerrel zárult, hiszen a búzaadományok mennyisége meghaladta az 1000 tonnát.

Jakab István, a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének (Magosz) elnöke a határon túli adományozás jelentőségét emelte ki beszédében, megköszönve a közel 5000 határon túli magyar gazdának az adományát. A diaszpóra magyar közösségei szintén egyre intenzívebben kapcsolódnak be a programba, ami aláhúzza annak fő üzenetét: „Egykenyérvagyunk...”.

Böjte Csaba testvér a rendezvényen mondott köszönetet az adományokért, amelyből több tíz tonnányi liszt és egyéb termény segíti az általa működtetett gyermekotthonok lakóinak ellátását. Böjte Csaba testvér árvái mellett sok száz határon inneni és túli szociális intézménynek jut adomány idén is a

Magyarok Kenyere programban, az adományozottak között van például a Magyar Református Szeretetszolgálat, a Szent Erzsébet Társulás, a nagydobronyi gyermekotthon és az erdélyi Csibész Ifjúsági Alapítvány.

A Magyarok Kenyere program az elmúlt több mint egy évtized alatt folyamatosan fejlődött, és a jövőben is bővül. Egyebek közt már pénzadományok, illetve a személyi jövedelemadó egy százalékának felajánlásával is lehet segíteni a célkitűzések elérését. Továbbá vetőmag-, illetve egyéb terményadományok, valamint a szervezőknél felhalmozott tudásbázis révén komplexebb támogatást is nyújt a rászorulóknak számára.

Az ökológiai gazdálkodás a jövő záloga

A Magyar Biokultúra Szövetséget 2005-ben jött létre, az 1987-ben alapított Biokultúra Egyesület jogutódjaként. A szervezet azóta elkötelezett élharcosa az ökológiai termelés minél szélesebb körű elterjesztésének.

A Magyar Biokultúra Szövetség az ökológiai gazdálkodás meghatározó társadalmi szervezete. Elnöke Czeller Gábor, aki immár 1992 óta folytat biogazdálkodást. Vele beszélgettünk a szövetség munkájáról, jövőbeni terveiről.

– A biogazdálkodók mozgalma Magyarországon a nyolcvanas évek elején indult, kertbarátok útkereséséeként. Jelentősebb áru-termelésről a kilencvenes évektől beszélhetünk. Mérföldkő volt, hogy 1983-ban megalakult a Biokultúra Klub, 1987-ben pedig a Biokultúra Egyesület. A korábbi regionális szervezetek önálló egyesületekké alakultak és ők hozták létre 2005-ben a Biokultúra Egyesület jogutódját, a mai Magyar Biokultúra Szövetséget – mondta el lapunknak Czeller Gábor.

– **Milyen céllal hozták létre a Magyar Biokultúra Szövetséget?**

– Szövetségünk célja az ökológiai gazdálkodás és -termékelőállítás elterjesztése, az ökotermékek népszerűsítése, másfelől a hazai biotermék-előállítók érdekeinek képviselete. Szövetségünk jelenleg 10 tagszervezetet összefogó ernyőszervezet. Tagszervezeteink nyitottak, így magánszemélyek, cégek egyaránt élvezhetik a tagság előnyeit. Várjuk további érdeklődők jelentkezését a szövetségbe.

– **Hogyan képviseli a szövetség a hazai ökológiai gazdálkodók érdekeit?**

– A biogazdálkodás fejlődését gátló tényezőket folyamatosan jelezzük a döntéshozók felé. Ezeket a szakmai partnerként segítjük az Agrárminisztériumot a jogalkotásban és a támogatási rendszer kiala-

kításában. Örömmel jelzem, szövetségünk javaslatai visszaköszönek abban a minap kihirdetett ökotámogatási pályázatban is, amelyre 2021. november 25-ig lehet jelentkezni.

– **A szövetség az ökológiai gazdálkodás ellenőrzésében is részt vállal?**

– Közvetlenül nem, de a szövetségünk éppen e célra alapította meg a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.-t, amely 1996 óta végzi a hazai ökológiai élelmiszer termék-pálya szereplőinek ellenőrzését-tanúsítását, hogy a magyar biotermékek nemzetközi presztízsét magas szinten tartsák. A szövetség tagjai számára a Biokontroll 10 százalékos kedvezményt biztosít.

– **Milyen csatornákon értékesítik az ökológiai gazdálkodók és termékfeldolgozók a termékeiket?**

– Az itthon előállított biotermékek mintegy 80–90 százalékát külföldre értékesítik, főként alapanyagként vagy félkész terméként. Az elmúlt tíz évben lassú javulás tapasztalható a belföldi kereslet, illetve a feldolgozottság növekedése terén. Célunk, hogy a hazai fogyasztó is hozzájuthasson a nálunk előállított biotermékekhez, ezért Budapesten Közép-Európa legnagyobb ellenőrzött ökopiacát működtetjük. A Biokultúra Ökopiacon szombatonként mintegy 100 árus kínálja biotermékeit. Az ökopiac saját Facebook-oldalt is kapott.

– **A közelmúltban Hajdúnánáson, a II. Ökoexpón adták át a Pro Biokultúra díjakat. Kik kaphatják meg ezeket az elismeréseket?**

– Az 1997-ben alapított „Év Biogazdája” és „Év Biogazdasága” címet a példamutató gazdaságok, az 1996-ban alapított „Év Bioterméke” díjat a kiemelkedő minőségű termékek nyerhetik el professzionális zsűri értékelése alapján.

– **Vannak olyan rendezvényeik, amelyek lehetőséget adnak a „biogerenteik” bővítésére?**

állítás előírásait, ellenőrzési rendszerét és a bioélelmiszerek azonosításának módját.

– **Az érdeklődők hogyan juthatnak hozzá a biogazdálkodással kapcsolatos legfrissebb hírekhez?**

– Az elektronikus megjelenő hírlevelünket minden hónap elején – telefriss hírekkel, információkkal – juttatjuk el tagszervezeteink tagjainak és a feliratkozóknak. A Biokultúra újság, az egyetlen magyar bioszaklap is a szövetségünké, amelyhez minden Biokontroll-partner ingyen jut hozzá, de elő is lehet rá fizetni. Évtizedek óta papíron és ez év közepe óta már elektronikus formában is megjelenik. Megtalálhatóak vagyunk a közösségi médiában is, Facebook-oldalt tartunk fenn a szövetségnek (www.facebook.com/BiokulturaSzovetseg). Sok hasznos információt, hírt megtalálhatnak honlapjainkon is (www.biokultura.org és www.biokontroll.hu).

Ezen felül irodánkban és webshopunkban szakkönyveket árusítunk, és itt beszerezhető a Biokultúra Újság is. Ingyenesen letölthető e-bookjaink elsősorban a kiskerteseknek és a fogyasztóknak készültek. Szakkönyvtárunkban könyvek, folyóiratok, szakdolgozatok, disszertációk és tanulmányok is hozzáférhetők. Szövetségünk a legkülönbözőbb egyetemokról és szakirányokról érkező diákoknak nyújt segítséget szakdolgozatok, disszertációk megírásához.

– **A jól ismert Biokultúra logóval találkoztunk már növényvédő szerek, termésművelő anyagok, állattartási készítmények csomagolásán. Mit érdemes erről tudnunk?**

– Az oltalom alatt álló védjegyünk a „bizalom védjegye”, amelyet sok, az ökológiai gazdálkodásban engedélyezett készítmény visel. A legkülönbözőbb jelzést használni jogosultak listája megtalálható honlapunk és kiadványainkban.

25 év a biogazdálkodás szolgálatában

**A Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. (HU-ÖKO-01)
az egyetlen magyar tulajdonú, akkreditált,
az ökológiai gazdálkodást ellenőrző, tanúsító szervezet.**

A hazafi a szolgáltatásokban is a hazait választja!

honlap elérhetőség: www.biokontroll.hu • központi elektronikus postafiók: info@biokontroll.hu
központi ügyfélszolgálati telefonszámok: +36- 1/336-1122, -23, -66, -67, +36-30/393-9090
székhely: 1112 Budapest, Oroszvég lejtő 16. • Levelezési cím: 1535 Budapest, Pf. 800.

Csatlakozzon a Magyar Biokultúra Szövetséghez!

A Magyar Biokultúra Szövetségnek jelenleg 10 tagegyesülete van. Ezek a tagegyesületek várják tagjaik közé a biotermék előállítókat. Annak ellenére, hogy a területi szervezethez leképezi Magyarország régióit, a tagok döntésük szerint beléphetnek lakhelyüktől, székhelyüktől függetlenül bármelyik tagszervezetbe és élvezhetik a tagság előnyeit, amelyek közül néhány a NAKlap e számában is bemutatásra kerül.

A TAGSZERVEZETEK ELÉRHETŐSÉGEI:

Közép-dunántúli Biokultúra Egyesület (Fejér, Komárom-Esztergom, Veszprém megye)	Ware Borbála, elnök	kdbiokultura@gmail.com www.kd-biokultura.hu
Dél-dunántúli Biokultúra Egyesület (Baranya, Somogy, Tolna megye)	Czeller Gábor, elnök	okoflora17@gmail.com
Kelet-magyarországi Biokultúra Egyesület (Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye)	Szólláth Tibor, elnök	kmobiokultura@gmail.com www.kmobio.hu
Észak-magyarországi Biokultúra Egyesület (Nógrád, Heves, Borsod-Abaúj- Zemplén megye)	Jelenleg inaktív. Javasoljuk a tagságot a szomszédos régiókban	
Biokultúra Közép-magyarországi Egyesület (Budapest és Pest megye)	Obreczán László, elnök	obreczan@kerex.hu www.facebook.com/biokultura.kozepmo
Dél-alföldi Biokultúra Egyesület (Bács-Kiskun, Békés, Csongrád-Csanád megye)	Szántosi Attila, elnök	kiss.ildiko@biohungaricum.hu
Nyugat-dunántúli Biokultúra Egyesület (Győr-Moson-Sopron, Vas, Zala megye)	Dr. Roszík Péter, elnök	roszik@biokultura.org www.nyugatbio.hu
Magyar Bioméhészek Egyesülete	Tukacs Imre, elnök	tukacs.imre1956@gmail.com
Biodinamikus Közhasznú Egyesület	Mezei Mihály, elnök	iroda@biodin.hu www.biodin.hu
Ökológiai Gazdálkodás Oktató, Kutató és Szaktanácsadó Egyesület	Dr. Márai Géza, elnök	marai.geza1@gmail.com
Feldolgozók Biokultúra Egyesülete	Dr. Bódi Csaba, elnök	titkarsag@hipp.hu

További kérdések esetén keressen minket:

Magyar Biokultúra Szövetség • 1132 Budapest, Visegrádi u. 53. III/1. • +36 1/214-7005, +36 30/730-2130
www.biokultura.org • biokultura@biokultura.org • www.facebook.com/BiokulturaSzovetseg